

1697.

1. Beckmannus, ^{Fislen}: De Martino, Episcopo Turonensi
2. Beierus, Adrianus: Clades ex proprio gladio seu
de reformationibus.
3. Beierus, Adrianus: De aptione ad heredes transitio-
ria.
part Beierus, Adrianus: De conjuncta manu. 2 Sept. 1697
2 1749.
5. Beierus, Adrianus: De indictis juris in ducis.
6. Beierus, Adrianus: De cessione Curatorum.
7. Beierus, Adrianus: De circulo creditorum
8. Brucknerus, Wilhelm Hieron: Furtivitas ad audiendam
lectionem Curatorum [Veritas Simon], occasione cujus
dissertatur de Constitutoribus Fustiniensi Temp. ecclesie.
Fris.
9. Brucknerus, Wilhelm Hieronymus: De jurisdictione com-
muni
part Brucknerus, Wilhelm Hieronymus: De clandestinis sponsa-
libus juratis

1697.

11. Crausius, Rudolphus Wila, Decanus collegii medicis :
Propempticum : & symbolice alterationum corporum
caelestium et Terrenorum (Dissertationi inaugurati
Georgii Henrici Rosenberg praemissum)
12^{at} Tricesen, Joh. Bernhardt : & conventionem neorganatica
= 2 Exempl. 1697 & 1737.
- 13^{at} Lyncker, Nicolaus Christophorus : De jure huiusmodi
Faris . 2 Exempl. 1697 & 1753.
14. Lyncker, Nicol. Christophorus : De militia togata
15. Muellerus, Joh. Tacatus : De occasione furis nocturni.
- 16^{at} Muellerus, Joh. Tacatus : De jure partis majoris.
= 2 Exempl. 1697 & 1751.
17. Wedelius, Georgius Wulffgangus : De spiritu vini.
18. Wildvogelius, Christianus, Collegii jurid. decanus : De philo-
sophia ad l. 2 D. de prorenet. Programma inaus (lectioni
cursoriae Jo. Christophori Boetizer praemissum)

1697.

19. Wildvogelius, Christianus, Collegii juris d. . . Decanus :
de re gradatione ad l. 2 C. Th. de curs. pall. et. l. 3
C. d. domes. et. protect. (Programma inaug. (lectioni
cursoriae Christiani Butner praemissum).
20. Wildvogelius, Christianus, Collegii juris d. . . Decanus :
de stultatiora ad l. 2. P. de erag. instit. am. Program-
ma inaug. (lectioni cursoriae Wilhelmi Ruckes praem-
missum).
21. Wildvogelius, Christianus, Collegii juris d. . . Decanus : De vacan-
tibus ad l. 2 P. ut. dignit. ordo sero. Programma inaug.
(lectioni cursoriae Christophi Porsari Baumgärtner praem-
missum).
22. Wildvogelius, Christianus, Collegii juris d. . . Decanus :
de imaginibus majorum ad l. 22. P. de institut.
Admin. tub. f. Programma inaug. (lectioni cursoriae
Johannem Inesti Schelkese praemissum)

23. Wildvogel, Christianus: De jure portarum.
24. Wildvogel, Christianus: De jure ventorum...
25. Wildvogel, Christianus: De eo, quod justum
est circa tempestates...

Pr. 42. *num. 21.*

1697/13

17

Q. D. B. V.
DISSERTATIO INAVGVRALIS JVRIDICA
DE

JVRIBVS
PECVLII MILITARIS

QVAM
PRAESIDE

NICOLAO CHRISTOPHORO
LYNCKERO

P. 262

Hæreditario in Glubstæt & Röttschau
CONSILIARIO SAXO-VINARIENSI INTIMO SVPR.
CONSISTORII SACRI PRÆSIDE FACVLTATIS JVRIDICÆ ET
SCABINATVS JENES. ORDINARIO ANTECESSORE ET
CVRIÆ PROVINCIALIS ASSESSORE PRIMARIO

PRO LICENTIA

SVM MOS IN VTROQVE JVRE HONORES ET PRI-
VILEGIA MAJORVM MORE RITE CONSEQVENDI
PVBLICÆ ERVDITORVM DISQVISITIONI SVBMISIT

CHRISTOPHORVS CONRADVS Baumgärtner,
ONOLDINVS.

AD DIEM OCTOBR. MDCXCVII.

VITEMBERGAE,

RECUSA IN OFFICINA HAKIANA.

MDCCCLIII.

Jena 1697

SERENISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO
DN. GEORGIO
FRIDERICO

MARCHIONI BRANDENBVR-
GENSI, MAGDEBVRGENSI, PRVSSIÆ,
STETINI, POMERANIÆ, CASSVIO-
RVM AC VANDALORVM, inque SILE-
SIA ET CROSNIA DVCI, BVRGGRA-
VIO NORIMBERGENSI, PRINCIPI
HALBERSTADII, MINDÆ ET
CAMINI, COMITI IN HO-
HENZOLLERN &c.

PRINCIPI AC DOMINO MEO
CLEMENTISSIMO

Vitam prolixam ac Felicitatem
perpetuam.

SERENISSIME
PRINCEPS AC DOMINE
DOMINE CLEMENTISSIME,

Impertire quaeso veniam te-
meritati huic, quae charta-
ceum ac levidense SERE-
NITATI TVÆ offert mu-
nusculum. Quicquid agimus,
quibus, obsequii gloria unice
relicta est, eo tendit omne,
ut summis Principibus, a quibus innumera
in

in nos proficiscuntur beneficio, observantiam
nostram, sive literis, sive armis obsequissime
approbemus. Ego in sacratissimæ Themidos
studiis, quo obeundis aliquando officiis tuis di-
gnum me redderem, hæcenus exercitatus ac ex-
ercendus imposterum, primitias saltem istas de
JVRIBVS PECVLII MILITARIS
conscriptas, TVOS ante pedes, DOMINE
CLEMENTISSIME, subiectissimo animo depo-
no, testaturus quale perpetui erga PRINCI-
PEM MEVM obsequii ac mentis observantis-
simæ indicium. Armabat ad audaciam non pa-
rum argumenti hujus cum præsentis Aetatis ge-
nio convenientia, & ejus præprimis in Aula
Onoldina Excellentia. TVA enim SERE-
NITAS, inæstimabili Patriæ bono, vigiles
meditationes & vires omnes eo dirigit, ut in
patriæ nostræ sub bello prob dolor! gravissi-
mo gemiscentis solatium exquisitissimus alatur
miles: TVO in pectore nil nisi generosi na-
scentur Spiritus, & eximius animum Majorum
quotidie imagines intuentem, stimulat ar-
dor; nec ante sedabitur, quam virtute eorum glo-
riam aut superarit aut aequarit. Lubentiori
igitur animo materiam aliquam fura militan-
tium concernentem scrutari cæpi, & AVGV-
STIS.

STISSIMO NOMINI TVO hunc qualem-
cunque Studiorum Academicorum conatum in
humillimæ devotionis characterem inscribere
non verecundatus sum. Quod si SERENI-
TATI TVÆ propositum hoc meum se enixius
commendaverit, haberem de quo mihi gratu-
later. DEVS OPTIMVS MAXIMVS TE
PRINCIPEM ac DOMINVM MEVM
CLEMENTISSIMVM incolumem, in Reip.
utilitatem augmentumque laborum, quos quo-
tidie in felicissimam immortalitatis laudem pro
communi patria sustines, quam diutissime con-
servet, regat, animet! TVA semper Glogria
in seros annos floreat, vigeat, excresecat! Quod
ipsum ex devoto pectore humillimaque mentis
submissione precatur

SERENITATI TVÆ

subiectissimus,

Christophorus Conradus Baumgärtner.

P R E F A T I O .

um dubius sæpe atque anceps hærerem animo, quodnam potissimum *thema Inauguralis loco* publico ac solenni sifterem Eruditorum examini: obtulit sese nobilissima *de juribus Peculii Militaris* materia, quam impetrata a Magnifico Amplissimoque Jctorum celeberrimæ hujus Salanæ Collegio, ad obtinendum summos in jure honores disputandi licentia, eo lubentiori studio, pertractandam selegi, quo magis ea ad præsentis nostri, sæculi statum accedere videretur. Universam enim fere Europam raucum tubarum murmur, acrisque tympanorum pulsus personat, hinc inquietus ille, & Christiano nomini infensissimus Oriens, illinc Gallorum Monarcha, ad luxandam sacram illam Imperii membrorum ac reliquorum confederatorum compagem, impetum hostilem in fines nostros effudit, initiis tamen auspiciatoribus quam successibus. Quippe fides nostrorum atque concordia, vera fortitudine subnixâ, his ausibus nunquam cessit, sed emicuit ille pro patriæ tutelâ fidus, promptus, ut & compendium virtutum faciam, vere *Germanus* animus, adeo, ut nec quieti internæ præsidium, nec periculi externo remedium hætenus defuerit. Multum
vero

vero utilitatis securitati huic publicæ confert illud Majorum institutum, ut hi, quorum servitiis ad bella conficienda utimur, præmiis atque privilegiis afficiantur, quorum animi tum gloriæ cupidi, tum commodo etiam suo studentes, ad majores quotidie fortitudinis actus excitentur. Testatur hoc multorum seculorum series, & frequens populorum ac præcipue Romanorum usus: quanto autem ille re militari cæteris præstiterunt, tanto sunt digniores, quorum exemplis immoremur. Grot. *de J. B. & P. lib. 3. c. 6. ch. 14.* Imo, libertas Nationis Germanicæ omnium liberimæ eo processit, ut suis non tantum militarem operam navare possit, verum etiam exteris virtutem suam illi commodare liceat. *R. I. Spir. de An. 1570. §. denselben wir dann Anfangs. R. I. August. de An. 1582. §. Ferner obwohl im Heil. Reich. &c. R. I. Spir. de An. 1544. §. und weil wir &c. F. R. Best. zu Speyer de An. 1570. in der Verzeichniß etliche sonderbarer Puncten. §. I. Multz. in reprof. Maj. Imp. p. 2. c. 5. n. 188. seq. add. Goldact. in Reichshandlungen. P. 2. tit. 12.* Hæc altius cogitantes præsentem materiam, quæ haud leve militum privilegium exhibet, Enckenel. *de priv. mil. Lib. 2. priv. 23. n. 1.* latius scrutari cœpimus, & Veterum tradita Neotericarum Constitutionum sanctionibus illustravimus, memores moniti Leonis Imper. *in Nov. 46.* non futiles & desæcatis antiquitatum quisquillis erutas, usu & utilitate cassas, vanisque speculationibus obnoxias, sed in parxi & observantia quotidianas res imprimis esse tractandas. Ut autem Divinum Numen laboribus hisce nostris clementer ex alta benedicere, eosque in gloriam sui ipsius dirigere dignetur, servidissimis precibus rogamus. Sis itaque, Triune Deus, principum! Sis medium! Sis terminus actionum nostrarum! *Nov. 109. in pr. prof.*

Q. D.

Q. D. B. V.

PARS PRIMA

De Juribus Peculii Militaris seu Castrensis, membrum primum exhibens.

CAPUT I.

De
Definitione Nominali militis & militiæ.

§. I.
Nstituentibus nobis jura peculii militaris pro viribus exponere, antequam ad intimiora penetremus, expendendum prius erit, tum quid militis ac militiæ, tum quid ipsius peculii nomine veniat. Cognito namque verborum usu, facile in ipsa rei perceptione progredi possumus. Anton.

Faber. in rational. de J. & J. lit. b.

§. 2. Juris vocabulum quid denotet, passim obvium est, & apud plerosque Interpretes nitum; accingamus igitur potius nos ad expositionem vocum militis & militiæ, Appellatur autem miles vel a militia i.e. duritia; vel a multitudine; vel a malo, quod arcere solent milites; vel a numero mille hominum, quasi millesimus aut inter mille le-

B

Æus

ctus, uti disputat dubius ipse Ulpianus in *L. 1. ff. de testam. mil.* licet postremam magis probare videatur opinionem, ditius ei, quam caeteris inherens, praesertim cum plures enumerans eodem de negotio sententias elegisse praecipue postremam videatur, arg. *L. 10. p. vers. potius enim hoc, ff. de atq. vel amit. possess. Bocer. de bell. c. 6. n. 7. Voët. de jur. mil. c. 2. §. 2.* Quas tamen derivationes, potius allusiones quasdam huius admodum familiares, uti apparet in *L. 2. §. 2. ff. de reb. cred. L. 35. §. 1. ff. de m. c. donat. pr. §. de test. quam vera iroua esse, non immerito dixeris. add. Rebuff. ad L. 27. inf. ff. de P. S. Knichen. oper. Polit. V. 2. p. 706. ubi ex Nomenclatore quodam duas ridiculas affert acceptiones, quod nempe miles dicatur quasi mira res, vel a milio, quia milites in Franconia libenter edunt milium. Germanicum autem vocabulum Soldat unde suam trahat originem, varias collegit opiniones Speidel. in *Specul. vers. Soldat in p.**

§. 3. Sicuti vero militia est duplex, vel Theologica vel politica, ita miles sumitur vel Theologicè vel Politicè; hinc Paulus Magister militiae vocatur. *c. non pila 3. caus. 23. qv. 8.* suumque Timotheum strenuum militem Jesu Christi esse, idem Apostolus hortatur 2. *Timorb. 2. v. 8.* imo in universam omnes Christiani milites, inque perpetua expeditione adversus Diabolum & ejus cohortes occupati esse duntur 2. *Corinth. 10. v. 3.* Politicè accipitur rursus miles vel pro milite armato vel togato. *L. 18. ff. de re jud. L. 1. C. de jur. & fact. ign. L. 12. C. de Advoc. div. judic. L. 4. C. qui dar. tut. poss.* Dicitur etiam alias militia onus militis seu tyronis conferendi, *L. 3. L. 10. Cod. Theod. de Med. & Profess.* in tyrocinium militiae, ut loquitur *L. 2. C. de Tyron.*

§. 4. Notum praeterea est, quod vox militis multa ferat vocabula synonyma, nec ab omnibus iisdem efferatur termi-

terminis. Aliquando enim vocatur vir castrensis, hinc Festus *Lib. 3. Castrensi corona donabatur, qui primus hostium castra propugnando introisset.* v. Gell. *Lib. 5. c. 2.* Dicitur porro sagatus, in oppositione viri togati. Nostro idiomata Germanico Lands: Knecht, Kriegs: Knecht, Soldat. Unde in jure Feudali 2. *F. 10. feudum Soldatae, eoque jure Vasallus & miles pro synonymis habentur.* Feudum quippe clientela militaris est, qua de causa beneficia feudalia proprie dicuntur ea, quae militibus attribuuntur. Militares quoque dicuntur pro militibus in *L. 20. L. 21. Cod. Theod. de erog. annon. milit.* Item milites absolute pro opinatoribus. *L. 37. C. Theod. de annon. & L. 16. de exact.* Nonnullis Reiffige, item Reiffige Männer audiuntur. Militari denique in *L. 4. §. 9. de renilitari.* sumitur pro militari more, sic militari ornatus, apud Tac. *Lib. 6. Annal.*

§. 5. Ipsius autem militiae varias reperimus in jure species. Plerumque tamen triplex ea constituitur, Equestris, Caelestis & Legalis. *L. 14. C. de Advoc. div. jud. v. gloss. in L. miles. ff. de. re jud. & in L. 14. pen. ff. de res. mi.* Et quod Doctores sint milites, dixit Baldus in *L. huic scriptura ad L. Aquil.* Et quod Clerici sint milites, vult Reyger. *verb. Clerici.* Quicquid vero de hoc distingvendi modo sentiant Doctores, certissimum tamen est omnem omnino militiam esse dignitatem & honoris speciem, arg. *L. 8. in p. ff. de Excus. rur.* nobileque exercitium; duae enim nobilitatis scale sunt Ars & Mars, quorum illa togatam haec sagatam vitam insequitur: sicut autem illa per se sola militem non facit; ita quoque haec sola nobilitatem non confert. Tiraquell. *de nob. c. 8. n. 5. seqq.* Dissent. Paris de Puteo *de re mil. L. 7. q. v. 14. n. 9.* Cui Resp. Nolden. *de stat. nob. c. 3. n. 58. v. Schurz. jus publ. V. 2. Disp. 1. n. 14. a.* Atque hinc fit, ut militia praecipue distingva-

stinguatur in armatam & togatam. Illa per excellentiam, militia simpliciter dicitur. Voët, *de jur. mil. c. 2. §. 1.* Hæc Advocatorum est, & juris peritorum, militant manque causarum patroni, qui gloriosa vocis confisi munimine laborantium spem, vitam & posthunos defendunt. *d. L. 14.* Ita Ann. Lucan. in Panegyrico Pisonis: *Tamen, est bella quiescant, non perit virtus: licet exercere togata munera militia: licet & sine sanguinis haustu mitia legitimo sub judice bella movere.* Et hujus cum armata convenientiam bellissime depingit eloquentiæ parens in orat. pro Murena: *Vigiles tu de nocte, inquit, ut tuis Consultoribus respondeas: ille, ut, quo intendit, mature cum exercitu perveniat; Te gallorum, illum buccinarum canus exfuscitat; tu actionem instruis, ille aciem instruit; tu caves, ne tui Consultores ille ne Urbes & castra capiantur; ille scit & tenet, ut hostium copiæ, tu ut a quæ pluvia arceantur; ille exercitatus est in propugnandis finibus, tu in regendis.* Unte militare etiam dicantur illi, qui circa latus Principis, imo etiam Magistratum, *L. un. C. in quib. mil. fori præscript. uti &c.* agentes, munus aliquod officiumque in Palatio aut comitatu Principis gerunt, & aliqua dignitate vel administratione funguntur. *L. 1. C. de tabular. Lib. 10.* ibi: in quocunque officio militet; Si intra nostrum palatium militent. *ibid. L. 7. C. de prof. sac. scrin. Lib. 12.* ad Briffon. *de Verb. sign. verb. militare.*

§. 6. Togata hæc militia a multis etiam vocatur civilis, cujusmodi dicebantur officia eorum, qui in aliqua schola i. e. ordine inter statutos relati publices Imperantium negotiis adstitebant, unde certos reditus & pensiones annuas ex eorumdem munificentia consequiebantur. Gothofr. ad *L. 22. de leg. 2. lit. X. & ad L. 52. §. 2. ff. de act. emt. lit. K.* Verum

rum si dicamus quod res est, id nominis ex æquo potius ce-
lesti obijcitur militiae, de qua deinceps. Caterum apud Ve-
teres militiam eximio sensu pro officio capi, testatur Got-
tof. ad *d. l. 22.* Ita omnes Palatini habent militiam, in spe-
cie quoque silentiarii, v. omnino Papp. in *Holländisch.*
Kriegs: Recht, p. 93. in p. ibique alleg. qui excubias in
Palatio principis agebant, & silentium ibidem, Principe in
primis dormiente, imperabant, de quib. *z. r. C. de Silent. &*
Decur. cor. lib. 12. ubi Cujac. Qua vero ratione Palatini vel
alii milites extra sagum huc pertineant, suis locis dicetur,
nam & Palatine peculium castrensē habent. Dn, Brunnem,
ad *l. un. C. de cast. omu. pal. pec.*

CAPUT II.

De

Definitione militis reali, & ejus
Divisionibus.

§. 1.

Præmissa definitione militis ac militiae nominali, nunc
subjungamus realem. Accipitur autem miles imprimis
pro eo, qui sacramento obstrictus, cinctus & in nu-
meros relatus, subarmata militia stipendia merer, ut operas
in bello adversus hostes præster. *L. ult. ff. de re mil. L. 2. §. 3.*
ff. de his, qui noz. inf. L. 2. ff. de Veter. L. 25. L. 43. ff. de test.
mil. Paul. Voët. ad p. 7. de test. mil. n. 2. Reyger. in thesaur.
jur. verb. miles. Mascard. de probat. V. 2. concl. 1057. Ad illud
enim, ut miles armatus quis esse queat, de necessitate hæc duo
requirit Voët *de jur. mil. p. m. 55.* primo, ut numerum re-
latus sit; secundo, ut stipendia mereat.

B 3

§. 2. O:

§. 2. Omnibus tamen militare sive militiam sequi permissum non est: quidam enim ob ætatem illegitimam, tum puerilem, tum senilem; quidam ob sexum, ut mulieres; quidam ob statum, servi nimirum, ingenui bona fide servientes, &c. milites fieri prohibentur: quidam etiam ob functiones alias in Rep. necessarias impediuntur, quales sunt Clérici; & qui sacra curant, Agricolaë, Negotiatores &c. De his omnibus v. Dn Reyh. in *elegantissima Dissert. de milite. cap. 3. per. 101. ubi tb. 8.* insignem limitationem hæcenus dicta pati annotat ab ipsa necessitate, quæ sæpe ex illicito factum licitum. Militantes autem senes cur retinendi in officiis? v. Perez. in *C. Lib. 12. r. 19.*

§. 3. Illi, qui non prohibentur, varii sunt generis, maxime Equites alii, alii Pedites audiunt, quamvis non raro militem pro pedite tantum acceptum reperiamus. Liv. *lib. 22. c. 37.* Vellej. *L. 2. c. 15.* ibique Bæcl. in. *not.* sæpe etiam pro solo equite, ut in *Constit. Imp. Conradi IV. relata a Goldast. Tom. 3. Const. p. 398.* Ratione muneris quoque nec non a variis armorum generibus varia apud Romanos iis imponebantur nomina, adeoque nonnulli cataphractarii, aliqui velites, pilani alii, quidam hastati, pars Principes, reliqui triarii, dicebantur. Qui omnes, quantum a se invicem differant, ex singulorum armis erit dignoscendum. Voet. *d. 1. §. 5. seqq.* Sunt porro Duces alii, qui rursus tum mediï, tum summi: Grot. de *J. B. & P. L. 3. c. 21. §. 15.* alii gregarii, alii Manipularii, alii primipilarii, & hoc ratione ordinis. Castrenses etiam ministri appellabantur, ex Lamprid. in *Alex.* colligere est, de quibus Tertull. in hæc verba scribit: *Est & alia militia regiarum familiarum, nam & castrenses appellantur &c.* Sic & stationarii, Limitanei alii, *L. 2. L. 3. C. de feud. limitroph.* quin & terrestres aut maritimi,
L. un.

L. un. §. 1. ff. de bon. possess. ex test. mil. Quod scite innuunt Poëtae Sveonici, qui Adrastum h. e. *Martem* seu militem, filiarum unam *Leoni* i. e. Herculi, alteram *Aprq* i. e. Nepruno in uxorem dedisse memorant. Olav. Rudbeck. in *Atlant. c. 33. §. 2. n. 3.* Voluntarii quidam, (qui propria animi inductione militiae se offerunt & adscribunt) aut coacti. *L. 4. §. 10. ff. de re mil.* Communi tamen hodie invaluit loquendi usu, ut illi soli dicantur voluntarii, quibus ex aëratio stipendia non numerantur, quique propriis impensis in bello Reip. sub certis ordinibus operam navare solent. Voët. *d. r. c. 3. §. 1.* A quibus adhuc differunt ille Romanorum *evocati*, qui etiam sine salario castra sequentes, præcipuum exercituum robur erant, & ex Civibus vel focus sumebantur, sed rogatione & precibus, atque ideo evocati dicti: Henric. Savilius *de mil. Rom. p. 36.* An vero inviti etiam ad militiam sint cogendi? v. Perez. in *C. de re mil. Lib. 12. num. 5.* Sunt denique stipendiarii aut gratuiti; ubi queri solet, an militare queamus juxta conscientiam pro stipendio? v. Besold. *L. 1. polit. c. 4. n. 14.* Lutheri Tract. *Ob Kriegs-Leut auch in seel. Stand seyn können. rom. Jer. Germ. 3. fol. 315.* Gall. 1. *de pac. publ. 4. n. 33.* Umm. *Disp. 14. n. 79.*

§. 4. Illud prætermittendum non erit, hos maxime dignos esse privilegiis, qui gratis labores militares suscipiunt: majori namque favore complectendi videntur & excellentioribus ornandi præmiis, qui non tam lucris spe, quam quidem erga patriam amore stimulati vitam periculis exponunt, & quasvis superare conantur belli difficultates. Paul. Voët. *ad p. J. de rest. mil. n. 2.* Cæterum supernumerarios non frui privilegiis, manifestum est ex *L. 3. C. de Offic. Mag. mil.* & quomodo id accipiendum hodie v. Joh. Voët. *d. r. c. 6. §. 2.* Multo minus ad eos delabatur privilegiorum emolumentum, qui tales sunt nominatenus, nudum quippe militiae

riae nomen omni carere debet effectu, nec quicquam juris illud tribuere cuiquam potest, quod revera nil nisi figmentum est. Nig. Cyriac. *Controv. for. 201. n. 43. & v. 98.* Præmia etiam ob meritum & virtutem dignis collata, L. 26. §. 7. in f. ff. de rest. mil. ut vero indignis, tantum absuit, ut potius severissimis pœnis alias sint obnoxii. Dn. Reyh. d. *Dissert. c. 5. 2b. n. & c. 6. 2b. 5.* Unde nec erroribus & vagantibus ea competunt, Schuz. *Jur. publ. V. 2. D. 1. n. 14. lit. d.* Circumforanei enim, Gartirer, Landstreicher, ipso facto, absque ulla sententia declaratoria, in bannum incidunt Imperiale, & pro bannitis habentur. Reform. guter Policy zu Augspurg. d. An. 1548. tit. von Herrenlosen Knechten. 7. N. N. zu Augspurg. d. An. 1548. §. und dieweil wir. 37. & seqq. Policy Ordn. zu Francfurt. d. An. 1547. tit. von den Herrenlosen 7. nec militum, sed latronum nomine digni sunt: L. 24 ff. de captiv. & postlim. L. 18. d. V. S. hinc etiam in fideicommissis non succedunt. Knipschild. de *Fideicom. fam. illustr. c. 8. n. 467.*

CAPUT III.

De

Legitimo milites conscribendi modo.

§. I.

Divisiones hæctenus recensitæ ut de militibus prædicari queant, ante omnia requiritur, ut illi sese dent militiae. L. 29. ff. de lib. caus. L. 4. §. 1. & 2. ff. de re mil. Ita in aliam militiam nomen dare dicitur in d. L. 4. §. 9. Neminem enim præsumi militem, sed probandum esse, & unde id fiat?

fiat? constat ex Mascard. *de probat. V. 2. concl. 1057. & V. 3. concl. 1059. n. 7. seqq.*

§. 2. Itaque, ut vere quis sit miles, oportet conscriptum & assumtum esse ab eo, qui illius rei potestatem habet. In Imperio autem militis conscribendi licentiam exteris concedere Imperatoris proprium. Besold. *Lib. 1. polit. c. 8. n. 5. v. 2.* & in R. I. *d. A. 1570.* salubriter constitutum est: Daß ein ieder frembder Potentat, wer der auch seyn mag, so im Heil. Röm. Kriegs- u. Volkserwerben lassen will, bey einem Regierenden Röm. Käyser darum zusehrderst ansuchen soll? darneben denen Erzhers. u. außschreibenden Fürsten verbürgte Caution und Zusage leisten. v. Sam. Luffts *Reperr. Jur. Sax. voc. Soldat.* A quibus vero & quomodo miles in Imperio Rom. Germ. pro extero Principe conscribi possit debeatve, videri potest, in des Heil. Röm. Reichs R. B. *de A. 1570.* Verzeichniß etlich sonderer Punkten. & R. U. *de A. 1582.* §. ferners. & seqq. add. Lymn. *ad Capit. Caesar. fol. 642.* Hodiernos quod attinet in milite conscribendo mores, latius de eo tractat Voët *de jur. mil. c. 2. §. 12.* Olim impositum etiam quibusdam fuit onus conferendi milites, ut in *L. 3. 10. & 16. Cod. Theod. de. Med. & Profess.* ubi immunes ab hoc onere pronunciantur Medici & professores literarum, una cum uxoribus suis & filiis.

§. 3. Deinde exigimus in milite legitime conscribendo, ut ille nomen suum profiteatur: *L. 8. ff. de re mil.* quod facere potest, qui voluntatem militandi cum facultate conjunctam habet. Homo enim naturaliter alterius homines, volens volentis instrumentum esse potest. *Grot. L. 3. c. 6. §. 9.* Inde succedit Inauguratio, ex qua autoramentum & legitimam militandi facultatem milites consequuntur,

C

Gell.

Gell. *L. 16. c. 4.* Totam hanc inaugurandorum in Anglia & alibi militum ceremoniam ex Veteri Codice Gallico edidit Edward Biffæus, quam paulo emendatiorem exhibet du Fresne *in glossar. tom. 2. verb. milites.* Nec pratermittenda erit Immatriculatio & in Numeros Relatio; ex eo enim tempore quis incipit frui privilegiis militaribus, ex quo in numeros relatus est, *L. antepen. ff. de test. mil. L. un. ff. de bon. poss. ex test. mil.* Et tunc demum solidatus appellatur, uti probant Cassiodorus, Vegetius & Frontinus. Nec obstat, quod in *d. l. un.* scribitur, militem esse, quamvis in numeris non sit: hoc enim ad eum pertinet militem, qui ex uno numero ut in alium reponeretur exemptus, eo nondum pervenit. Nam interim miles est, quamvis adhuc non sit in aliquo numero Calv. *in Lex. jurid. verb. militcs.* Designat autem numerus hic non aliud, quam ordinem seu militum collectionem, quales sunt cohortes, centuriæ, contubernia, turmæ, alæ, cunei. &c. *L. 2. in p. §. 1. ff. de his qui voc. inf. L. 4. §. 10. ff. de re mil. L. 31. C. Loc. Gothofr. ad d. L. un. Bocer. de bell. c. 10. n. 3.* Nullo vero modo sufficere putat Voet. *d. tr. c. 2. §. 3.* nomen militis inscriptum esse matriculæ, verum illud insuper desiderari, ut in ordinem aliquem referatur vel classẽ, certisque sub signis. *L. 4. L. 35. §. 1. L. 42. de test. mil. L. 15. C. de re mil.* Ipsa in numerum relatio quid sit? v. Bocer. *de bell. d. l. n. 1.* & sane ultimus hic in militibus constituendis actus est, ex non milite militem efficiens, & omnia militaria jura tribuens atque privilegia. *L. 42. ff. de test. mil. Stewech ad Veget. de re mil. L. 2. c. 5.* Utique enim ea non nisi in matricula positus competunt. Mascard. *de prob. V. 3. concl. 262. n. 66.*

§. 4. Vinculum denique totius militiæ est jusjurandum s. sacramentum. Sen. *Epist. 15.* In *L. un. ff. d. test. mil.* audit

audit sacramenti fides. *L. 8. ff. de Leg. sacramenti religio.*
 Item, fida militum devotio. *L. 9. C. quan. prov. non est
 cone. L. 17. C. de erog. mil. ann. L. 7. C. de metar.* quod ab
 initio præstandum est. Quapropter in procem. *Der R. B.
 zu Speyer, d. A. 1570.* statim dicitur: omnes & singulos
 militantes, tum Præfectos tam gregarios milites ad servan-
 das has Leges adigi debere, id enim est, sollen darüber
 gehandfest werden; & ab initio der Justf. Best. *art. 1.*
 formula jurisjurandi exprimitur, qua obstringitur militan-
 tium fides ad obsequium sine exceptione præstandum. Et
 in der Bestellung des Feld- und Reuter- Rechts. *art. 6.*
 etiam modus adigendi jurejurando describitur: Endlich
 soll der Feld-Oberst auch an sie begehren, daß sie dem
 alten Herkommen nach, ihr Mehr darüber machen, die
 Hand alle sämtlich aufheben, und geloben wollen, des
 me allen, so in der Bestallung begriffen, treulich und
 festiglich nachzukommen. &c. Apud Romanos antiquitus
 triplex observabatur sacramentum, ut in *doctissimo Dissert.*
demonstrat Herm. de Schele ad castra Polybiana. c. 1. de
sacramentis. Nostro in Imperio formula juramenti subin-
 de mutata est, quas fere omnes ex probatissimis Autori-
 bus iisque coætaneis summo studio collegit *Briffon. 15. de*
Form. pop. Rom. p. 28. Coet. de jur. & privil. mil. L. 1. c. 6.
 & post *Constantin. Vegetius* talem exhibet formulam,
Lib. 2. Inst. mil. c. 5. Furant milites per Deum & per Christum
& per Spiritum S., & per Majestatem Imperatoris, quæ se-
cundum Deum generi humano diligenda est & colenda, omnia
se strenue facturos, quæ præceperit Imperator, nunquam de-
serturos militiam, nec mortem recusaturos pro Romana Re-
publica.

§. 5. Priusquam autem milites noviter lecti vexillis

C 2

hoc

hoc juramento se obstrinxerunt, ehe sie zum Fährlein geschwohren, eosdem privilegiorum militarium participes esse, negat Burger. *cent. 2. observ. 78. per L. 25. ff. de test. mil. & Gothofr. ad cam. L. 42. ff. eod. & L. 16. ac Gothofr. ibid. C. de test. mil.* A die vero receptionis quod iisdem fruuntur, communiter tradunt Dd. in *L. 3. C. de Offic. Mag. mil. & in L. 43. ff. de mil. test.* Ceterum professio hæc in ordinibus militaribus ex quibus tacite censetur facta? v. Ricc. *P. 3. Dec. 206. p. 276.* & de cinctura militis, vom Noth Hembde der Soldaten. Schottel. *de div. jud. c. 14.* Duaren. *ad tit. ff. de test. mil. c. 5.* Schœnborn. *6. Polit. 13.* Hodie pro cinctis habentur, quamprimum facta probatoria, in der Musterung, recepti, certoque armorum generi adscripti sunt. Dn. Reyb. *d. Dissert. c. 4. th. 7.*

CAPUT IV.

De

Privilegiis militaribus.

§. I.

Restat, ut paucis adhuc de privilegiis, quæ vitis militaribus tribuuntur, videamus. Cum enim nimis arduum sit illorum officium. Matth. Stephani *ad Nov. 16. n. 2. & 3.* ad hoc merito excitandi fuerunt beneficiis singularibus, ut compensetur aliquo modo egregia illa opera, quam in defensione communis patriæ non sine maximo vitæ discrimine veri milites adhibent. C. A. *de pec. cast. th. 12. pr.* Præmia siquidem valde accendunt animos, quis enim virtutem amplectitur ipsam, præmia si rollas? quærit Juve-

Juvenalis. Id quod etiam videmus in functionibus militariibus, ubi nec domesticus quidem miles militat *gratis* adverbialiter, sed in dativo casu, ut loquitur Waremund. ab Ehrenberg. *1. de fœd. 2. n. 133.* Attamen hos nemo arguat injustitiæ, qui in cassum laborare non cupiunt, cum ipsam Jus Civile passim de militum præmiis constituat, quod non solum licitum putat, pro altero defendendo mercedem accipere, *L. 9. §. 1. ff. quod met. caus.* sed etiam, ut adolescentes ad militiæ labores invitarentur, plurima militibus privilegia concessit. *d. Diff. c. 5. rb. 5.*

§. 2. Hæc autem ejusdem generis non sunt, sed pro ratione causarum variant, sicut ea tum in genere, tum in specie, quæ personis militum commodum afferunt, exhibet Bocer. *de bell. & duell. c. 16. & 17.* Otto *de jur. publ. c. 19. ad fin.* add. Ricc. *coll. Dec. 354.* Perez. *in C. de re mil. n. 20. & 21. seqq.* Eximia etiam esse, ex eo colligere est, quod & tertio præjudicare Princeps in favorem militum possit. *L. 15. §. 2. ff. de R. V.* ubi disponitur assignationem factam militibus bene merentibus rei alienæ valere in præjudicium tertii, & concordat *L. 11. p. ff. de Exist.* ubi habetur, quod de potestate Principis possint possessiones subditorum distrahi & Veteranis assignari. Rom. *Consil. 310.* Castr. *conf. 178. Lib. 1. Fulgos. conf. 143. Dec. conf. 271. n. 3. conf. 390. n. 10. & conf. 498. n. 25. Pacian. conf. 29. per tot.* ubi, quod tunc Princeps non dicatur uti potestate absoluta, sed ordinaria. v. Franc. Andreol. *controv. 290. n. 15. & 16.* Nec tamen ad illicita unquam extendi debent militum privilegia. *L. 2. C. de priv. sebol. L. 31. C. de Loc.* ideoque nec dotale prædium invita uxore recte alienatur, aut oppignoratur miles contra Legem Jul. *L. 16. ff. de test. mil. add. L. 41. §. 1. ff. eod. L. 14. ff. de his, quæ ut indign.*

C 3

§. 3.

§. 3. Durationem eorum quod attinet, de ea quoque dispiciendum est. Quamdiu autem pleraque durent, & quod modicum absentiae tempus non noceat. v. Burg. 1. *Obs.* 40. Nostro in Imperio Germ. cum a die Lustrationis in tres menses minimum conduci soleat exercitus, & inde quamdiu Imperator & Imperium eorum opera uti volet; R. B. *art.* 1. J. B. *art.* 74. itaque decernitur, ut si dimittantur milites primo vel secundo mense, stipendium tamen trium mensium integre numeretur, exclusa tamen pecunia, quae alias pro recessu datur, (*Abzug oder Abtritt*) quod si autem tertio dimittantur, tum non tantum stipendium trium mensium plenum, sed etiam pecunia dimissis dari solita persolvatur. R. B. *art.* 9. Intelligenda vero haec sunt de missione causaria & honesta, utique enim is, qui ignominia mittitur, privilegiis, v. g. peculii castrensis, excidit. L. 26. p. ff. de *test. mil. C. A. d. l.*

§. 4. Sed, an etiam Nostrates milites privilegiis Romani militis gaudeant, vulgaris & passim obvia quaestio est. Quanquam autem sint, qui putant, hodie cessare in iis, qui sponte in militiam abeunt, privilegia & beneficia, necessariae militiae olim data, ut Luc. de Penn. in l. f. C. de *erog. mil. ann.* sensit. Attamen omnia fere & quae specialiter adempta non sunt, nostris etiam militibus, ut a vetere illa disciplina alienis, arg. L. 3. C. de *Fabric. Lib. n.* Accurs. ad L. pen. ff. ex *quib. caus. maj.* competere non ambigimus, quandoquidem pro patria, pro religione, pro aris & focis nostri aequae pugnent ac Romanorum milites fac. L. ult. C. de *jur. delib. Vigil. in pr. J. de test. mil. Gail. 2. obs. 118. n. 1. Vaud. L. 1. quest. jur. civ. c. 5. Wifenbach. Disp. XIII. eb. 10.* Accedit, quod, postquam militiae se quis dedit, tunc quod ab initio voluntatis fuit necessitatis redditur, ex simili ratione

ratione simili jure milites frui debeant, nec intererit, utrum initium sit voluntarium an necessarium. *Mæv. P. 4. Dec. 229. n. 4. add. Hond. 1. conf. 83. Viv. Dec. 491. Bocer. & bell. c. 26. & in tr. de tortur. c. 4. n. 66. & seqq. Befold. de trib. domest. societ. spec. fol. 104. Mynsing. Dec. Resp. 46. Trentacing. Lib. 2. tit. de Except. res. 1. fol. 97.*

CAPUT V.

De

Privilegiorum militarium derivatio- ne in alios.

§. I.

Privilegia ista, quæ militibus competere modo diximus, ad alios quoque extenduntur ac derivantur. Sic nominatus a milite, quando gaudeat privilegiis? disquiri. *Neap. 4. dig. rit. milites. c. 2. Doctores quidem & Advocati etiam militibus æquiparantur in supra alleg. L. 14. C. de Adv. div. jud. Fontanell. de pact. Nupt. P. 1. claus. 3. gloss. n. 26. Illud tamen non fit simpliciter & absolute, sed secundum quid, ut videlicet gaudeant Doctores & Advocati privilegiis, militibus respectu prærogativæ & merito, *d. l. 14.* non vero propter simplicitatem & ignorantiam concessis: hinc v. g. illis concedendum non est, ut jure militari testamentum condere valeant. Turpe enim ipsis esset, jus in quo versantur ignorare, vel ignorantiam ejus prætere. *L. 2. §. 43. ff. d. O. J.* An & studiosis ea permittenda sint? v. *Da. Brunnem. ad famosissimam illam*
a. b.*

*auth. C. Habita. nescit. pro pat. De Clericis gloss. in L. repe-
tita. C. de Episcop. & Cler. gl. in c. Episcopus. 37. dist. add.
gl. in §. appellatur. §. de Except. Et de Manachis illustr.
Dn. Præses, in anal. ad. Dessel. L. 3. r. 35. q. 1. An porro
indistincte ad milites Christi, uti dicuntur, (quales sese in-
scribebant Templarii, quod potissimum docemur ex sigil-
lo chartæ Gerberti Herac, Citramarinorum Templario-
rum Procuratoris, A. 1190, appenso, apud Berard. in Bur-
gundicis. p. 263. in quo inscriptum, sigillum militum Christi.
v. Monastic. Anglic. rom. 2. p. 997.) & ad cælestem mili-
tiam applicari queant privilegia? v. Cæv. qu. 329. Merend.
L. 6. c. 8. Joh. Andræ. quæst. Mercuriat. tit. de R. F. p. 725.
n. 30. Denique num a milite ad Nobilem & Vasallum
quoad extensionem beneficii competentia valeat conse-
quentia, dubitat Gosvvin. ab Esbach. in not. ad Carpzov.
P. 1. C. 32. D. 15. n. 3. Rosenthal. tamen. synop. jur. feud.
c. 8. n. 4. annotat, quod miles ad bellum a Rege Franco-
niæ indictum profectus, non teneatur Baroni suo Domino
feudali contribuere pro expensis, quas ipse in eadem Re-
gis militia fecit. Cæterum miles pro Vasallo passim, ali-
quando tamen *ut in nobilitate* sic dicitur, ut 2. F. 2. de Vasal-
lo milite, & tum magis Domino opponitur, quam pagano.
1. F. 21. 2. F. 27. 3. & c. conf. Bitfch. b. & de milite Vasal-
lo arma deponente, ad 2. F. 21.*

§. 2. Plane autem privilegio militari, quod mili-
tibus præmii loco plerumque indulgetur, non fruuntur ii,
qui actu non militant, per L. pen. C. de rest. mil. Carpzov.
Jurisp. For. P. 2. C. 25. D. 6. n. 10. sed quotidie versantur per
plateas. Bartol. in L. militem. C. de procur. Bonus de Curtili
tr. de Nobilitate. p. 3. n. 152. Agens autem in militia qui dica-
tur, & quis stare in exercitio belli? v. Mastrill. Dec. 73.

MEMBR.

MEMBR. II.

*Quid Peculium, & cumprimis militare
seu castrense sit?*

CAPUT I.

De

*Peculio in genere, & ejus divi-
sionibus.*

§. I.

Vidimus hactenus, quantum pro ratione instituti nostri
sufficere credimus, de personis militaribus: nunc ad
ipsum peculium, qua constituendum est, transeamus. Est
autem propria peculii appellatio eorum, quæ filiorum
familias sunt; emancipari non dicuntur habere peculium;
L. ult. §. ult. C. de inoff. test. quamvis filia emancipata
dicatur habere dotem profectitiam. *L. 5. §. ii. ff. de jur.
dot. Cujac. tr. 8. ad Afric. in explic. L. 34. ff. solut. matrim.*
*Perez. in tit. C. de Episcop. & Cler. num. 3. Wifembach.
Disp. 16. nb. 3. in fin.* Aliquando tamen ipsorum etiam pa-
trumfamilias bona peculii appellatione continentur. vid.
*L. 16. ff. ad Sc. Trebell. Brisson. de Verb. Sign. verb. pe-
culium.*

§ 2. Dictum est peculium, si etymon spectes, quasi
pusilla pecunia sive patrimonium pusillum, *L. 5. §. 3. ff. de
pec. & formatum (ut & pecunia) a pecu. Menag. in aman.*

D

jur.

jur. civ. c. 39. Festus enim testatur peculium servorum dictum esse, ut pecunia Patrumfamilias. Sic Isidorus, XV. 17. *Pecunia prius de pecudibus & proprietatem habebat & nomen: de corio enim pecudum nummi incidebantur & signabantur.* Et deinde: *Omne patrimonium apud antiquos PECULIUM dicebatur; a PEBUDIBUS, in quibus eorum constabat universa substantia; unde & pecuarius dicebatur, qui erat dives, modo vero pecuniosus.* Add. Plutarch. *in vit. Public.* Paul. Warnefried. *Lib. 2. de gest. Longobard. c. 3.* Hinc pecunia majus patrimonium: peculium, pusillam pecuniam sive pusillum patrimonium filiifamilias vel servi significat. *L. 5. in f. ff. de pecul. §. 10. §. de Act.* Wesenbec. *in paratit. ad rit. ff. de pec. n. 3.* Patrimonium autem quod appellet Ulpianus in *d. l. 5.* indicare voluit, quod ipse alibi scripsit, solere plerosque patrimonium suum i. e. diminutive peculium appellare. Alioqui nec in Patremfamilias liberum peculii nomen cadit, nec patrimonii bonorum in servum. *L. 182 ff. de V. S. cum peculium, ut glossæ Veterum definiunt, possessionem ejus, qui in aliena potestate est, servi vel filii; patrimonium vero jus & dominium significet.* Scip. Gentil. *Lib. sing. Orig. p. 270.* add. Gotthfr. *ad d. l. 182. lit. f. & L. 17. ff. de pecul. lit. f.* Aut, si mavis, impropria & magis comparata hæc vox est, si eam, ut JCTi solent, proprie accipias, quod etiam Justinianus in *d. §. 10. §. de Act.* Ulpianus in *L. 19. & 32. ff. de pecul.* Florentinus in *L. 39. eod.* adjecta voce *veluti* satis ostendunt. Vultej. *ad d. modo §. 7. n. 2.*

§. 3. Hinc sit, ut peculium quandoque denoret universa bona & totum patrimonium. quod possidet homo sui juris; *d. l. 16. ff. ad SC. Trebell.* interdum significet pecuniam præfidii causa repositam, quam paterfamilias non nisi

nisi extrema necessitate coactus impendit, ein Noth-
 pfennig, den man in Stollen legt. L. 79. §. 1. de Leg. 3.
 C. A. b. 1. tb. 2. n. 3. Ulpianus etiam auctor est, Gallos
 peculium appellasse res mulieris extra dotem constitutas,
 (quas Græci *παράδοξα* dicunt) L. 9. §. 3. ff. de jur. dot.
 Jcti quoque peculium nuptæ appellant ea, quæ præter do-
 tem & marito traduntur. Papinianus L. 31. §. 2. ff. de Do-
 nar. L. 7. C. solut. matrim. Cujac. lib. 17. obs. c. 6. Giphan.
 in L. 30. §. 1. ff. de Donat. n. 39. & 40. Ut plurimum vero
 & regulariter in jure nostro significat universitatem rerum,
 quam servus domini, aut filiusfamilias patris permisso se-
 paratam a rationibus dominicis vel paternis habet: quo
 sensu peculiare dicitur, quicquid in peculio aut ex peculio
 est, ut *peculiaris servus*. L. 3. §. 7. ff. de suis & legit. L. 25. ff.
 de pec. leg. L. 13. ff. de jur. patron. L. 14. ff. de except. L. 9. ff.
 de castr. pec. Notandum autem hic, quod res peculiares
 a peculio ipso omnino differant, ut probatur in L. 56. ff. de
 R. V. L. 39. & 40. ff. de pecul. Est enim peculium univer-
 sitas juris, sicut hereditas, quæ res, jura & actiones in se
 continet, ut declarant Dd. in L. 1. ff. solut. matrim. v. Bo-
 lognet. in L. 1. de Leg. 1. n. 199. col. 3. fol. 58. Nec obstat
 d. L. 5. §. 3. ff. de pecul. cum verba pusilla pecunia deno-
 tent universitatem, & in L. 40. pronomen *id* significet jus
 continens res peculiares; vel ibi ponuntur res ipsæ pro
 universitate. v. Idem in rubr. ff. solut. matrim. n. 194. seqq.
 atque sic nomine *peculiari* fieri dicitur, quod in causam pec-
 culi sit, & ut in peculium vertatur. L. 16. §. ult. ff. de liber.
 caus. Si servus tuus peculiari nomine emat. rem. L. 2. §. 10. ff.
 pro em. i. e. ex causa peculiari. L. 44. §. ult. ff. de Usucap.
 Ita peculiariter fieri, peculiaris merx, peculiares ædes quid
 denotent? vid. apud Erisson. de V. S. p. 150. Hinc pecu-
 liares

liares creditores, qui filiofamilias peculium habenti crediderunt. *L. 18. §. 5. ff. fam. herc.* Creditores peculiarii. *L. 4. ff. de pec. leg.* Item debitores peculiares. *L. 26. §. 8. ff. de cond. indeb. L. 7. §. 1. & L. 10. §. 6. ff. de in rem. vers.* qui videlicet ex causa peculiari filiofamilias quid debent.

§. 4. In hac igitur significatione ultima, quæ hujus est loci, describitur peculium, quod sit quasi patrimonium sive universitas juris, imo rerum, quam illi, qui in alterius sunt potestate, a rationibus illorum, in quorum potestate existunt, jure separatim habent. *l. 4. p. l. 5. §. 2. & 3. ff. de pecul.* Quasi patrimonium vocatur in *l. 32. in f. pr. l. 39. l. 47. in f. ff. eod. d. §. 10. §. de act.* Universitas in *l. 20. §. 10. ff. de her. petir. v. de l. 56. ff. de R. V.* Glavan. *de Usuf. c. 7. n. 5.* Dn. Tabor. *de P. P. c. 3. tb. 3.* B. Struv. in *Synr. Exerc. 20. tb. 61. in f.* & Illustr. Dn. Præses in *Anal. ad eum.*

§. 5. Hoc peculium est vel servorum, vel filiorumfam. *d. §. 10. §.* Illud servile appellatur; *l. 4. p. ff. de pecul.* & est, quod servus domini permisso separatim a rationibus dominicis habet. *l. 5. §. f. ff. junct. l. 8. ff. eod.* B. Struv. *d. l. tb. 62.* Hoc vero est vel paganum vel militare: Istud rursus tum profectitium, tum adventitium, & hoc vel Ordinarium seu regulare, & Extraordinarium seu irregulare. Militare vero est tum castrense, tum quasi castrense. Bachov. *ad §. 1. §. per quas pers. nob. acq. n. 2.* Illustr. Dn. Præses in *Anal. ibid.* Alii ita distinguunt, ut dicant quoddam paganicum, quoddam castrense, quoddam quasi castrense esse, per *l. ult. C. de inoff. test.* Paganicum rursus vel dominicum vel paternum. Briffon. *d. V. S. verb. peculium.* Quodnam vero sit castrense, quodnam quasi? v. Joh. de Plat. in *l. 1. circa fin. C. de castr. pec. l. u. C. Theod. de Affessor. domest. & cancell.* ubi: *si quis vivo pa-*
tre

re cuiuscunque iudicis consilio adhaerit, quicquid ex justis & bonis causis acquiserit, hoc sibi vindicat, sicut & illius filius, qui aliquid vivo patre in armis constitutus acquiserit, jung. l. 7. C. Just. eod. tit. l. ult. C. Theod. de postul. gloss. in d. §. 1. §. per quas pers. Utrum autem, quod filius acquirat ex pecunia patris, sit profectitium an adventitium? discipulit. Cæv. q. 152. Cæterum pleraque horum peculiorum discrimina v. apud Fabr. Decad. 43. error. pragm. error. 5. num. 18.

CAPUT II.

De

Peculio Castrensi in specie.

§. I.

Omnes hactenus recensitas peculii species ut latius investigemus, nunc non vacat; sed de unica saltem, castrensi nimirum, imprimis sumus solliciti. Aestimatur autem ea ab ipsa duntaxat occasione castrensi; cum se Imperatores *res in militia acquisitas* a paternis rationibus separarunt, & illas sub nomine peculii castrensis pleno jure filiis familias concesserunt: idque ut præmio aliquo adolecentes ad bellorum pericula obeunda excitarent eorumque studia sibi conciliarent. *pr. §. quib. non est permiss. sac. test. Vinn. ad §. 1. §. per quas pers. n. 5.* & ita de facto consultum se respondisse in causa Veneta nobilissimorum virorum, testatur Galvan. *d. l. n. 8.* Ratio enim, cur in eo nullum jus competat patri, atque alia militibus

D 3

con-

concessa sint privilegia, vix alia est, inquit Manz. *ad §. 1. f. per quas person. &c. n. 6.* quam favor militantium, qui pro Rep. vitam exponunt & pericula subeunt, ut ea a cæteris avertant. &c. An vero quod castrense est, haberi etiam possit profectitium vel adventitium? v. Mej. C. A. *de pecul. rb. 3.* Jure Saxon. huic peculio quodammodo æquiparantur res expeditoria, das Heergewette, sub quibus quid intelligatur, videre licet im *Sachsen Spiegel, lib. 1. arr. 22.* Schultz. *Synops. Instit. de success. cogn. lit. e.*

§. 2. Definitur peculium militare seu castrense, sequendo *l. n. ff. de castr. pec. l. 1. C. eod. quod Imperatoris Constitutionibus in favorem armatae militiae, pleno jure a rationibus paternis est separatum, & complectitur ea, quae filiosam. militi & in militiae eunti ad eam donata, atque ab ipso ratione & occasione militiae acquisita sunt. l. 3. C. de bon. proscript. Baro Enenckel. de privit. mil. lib. 2. priv. 23. n. 22. Brunnemann. ad l. 2. ff. de castr. pec. n. 1. Manz. d. l. n. 4. Dn. Tabor. alleg. loc. rb. 5. Calvin. in Lexic. jurid. verb. peculium. Cum enim olim filiosam. & servi pariter in eadem essent conditione quoad bonorum acquisitionem, *l. 79. ff. de acquir. vel amitt. hered.* postea tamen filiosam. qui nomen militiae dederit, castrense Legibus concessum est peculium, & constitutum, ne jus ullum in illo patri quaeratur vi patriae potestatis, *d. §. 1. f. per quas pers. l. 10. l. 12. ff. de cast. pecul. l. 3. C. eod. l. f. C. de inoff. test.* Illius enim peculii contemplatione pro paterfam. habetur & in eo omnia, quae in suo patrimonio paterfamilias, jura ac potestatem, jure sibi vindicat. *l. 2. ff. de Sc. Maced. Unde & Juven. Sazyr. ult. ait:**

Solis

*Solis præterea testandi militibus jus
Vivo potte datur, nam quæ sunt parva labore
Militiæ, placuit non esse in corpore census.*

Atque hoc casu septuplicia bona, quæ sic sint peculii castrensis vel quasi, enumeravit gloss. *in art. 1. lib. 1. Landts Recht.* & de singulari quadam peculii Castrensis specie Divus Constantinus rescriptit *in L. un. C. de castr. omn. palatin. pec.* Justinianus autem neque *in l. 6. pr. C. de bon. que lib.* neque alia ulla sua Constitutione quicquam innovavit quoad hoc peculium, sed tantum quoad adventitium, ut constat aperiusime *ex d. l. 6. Ant. Fab. error. pragm. Tom. 1. Dec. 41. err. 8. n. 8.* secutus tantum ejus auctorem, qui videtur fuisse Augustus, a quo etiam filiis data facultas de illo testandi *in pr. §. quib. non est permiss.* &c. ut propterea ad ea, quæ de Augusto narrat Tacit. *1. Amal. ubi militem donis, populum annonæ, cunctos dulcedine orii pellexit:* etiam hujus privilegii origo merito referri possit. Galvan. *de Usufr. c. 7. n. 8.* add. de causa officiente proxima & remota Mej. *in C. A. de pec. lib. 2.*

§. 3. Licentia autem militibus in peculio castrensi Imperatoriis Constitutionibus concessa, quamvis late & multum pateat, modum tamen suum habere debet solum quoad fines peculii, alias enim manent si filiosam. adhuc patriæ potestati sunt subjecti, & præterquam in castrensi peculio in nullo sui juris & vice patrumfam. censendi.

§. 4. *§. quib. mod. jus. pat. potest. solv. l. 3. C. de castr. pec. l. 1. in. fin. d. l. 2. ff. de Scilicet. Maced.* Hinc militibus in parentes omnino pietatis habenda est ratio, & si aliqua in eos commiserint, ab ipsis pro modo delicti puniri debent & possunt: *l. 1. p. ff. de Obseq. a lib. par. præst.* nec sine patris volun-

voluntate recte contrahunt matrimonium, l. 35. ff. de rit. nupt. non magis, duam quilibet alius. l. 7. ff. eod. Cothman. Vol. 1. conf. 1. n. 693. Enenckel. d. l. n. 18. seqq. Non tamen definit esse peculium castrense, cum filiusfam. miles esse definit & paganus sit, sed retinent illud etiam a militia dimissi. l. 17. §. 1. l. 19. §. 2. ff. de castr. pec. l. ult. p. C. de inoff. test. Quin & per accidens fieri potest, ut paterfam. retro peculium castrense acquisivisse videatur. Maj. C. A. b. th. 3. Quando enim se arrogandum præbet, ipse etiam ea, quæ antea ratione militiæ acquisivit, tanquam peculium militare retinet. l. 4. §. f. ff. de castr. pec. Fœmina an possit habere tale peculium vel quasi? v. Anton. Quesada. c. 7. controvers. & quæst. jur. qui fortitudinem & eruditionem multarum fœminarum recenset add. Bachov. Disp. 8. de action. coroll. 2. p. 150. Lud. dvv. de ult. Volunt. ad l. 7. C. de bon. quæ liber. Præfectiani etiam habent jus peculii castrensis, ac cæteri merentes in officio Præfecti Prætorio. l. ult. C. de pec. castr. add. l. 8. C. de offic. Rect. Provinc. Perez. b. n. 8. Itemque Palatini, neque enim alienos a pulvere & labore castrorum putat Imperator Constantinus, qui sua signa sequuntur & quos laborum prolixitas, & expeditionum difficultas exercuit. l. un. C. de castr. omn. palat. pec. Extenditur quoque illud ad alios quasi milites, l. ult. C. de inoff. test. Enenck. d. l. n. 16. & 17. cum & paganus tale peculium habere possit; Ant. Fab. Tom. 1. error. pragmat. Dec. 47. err. 19. n. 5. ut sunt Consiliarii. B. Struv. Exerc. 34. th. & Assessores. l. 7. C. de Assess. l. 1. C. Theod. eod. l. 1. §. 16. de Collat. conf. Umm. in proc. jud. t. 2. n. 13. Militia autem Palatina quomodo dicatur ad differentiam armatæ, v. l. 6. l. 18. ff. de re jud. l. 1. C. de jur. & fact. ignor. l. 4. C. qui dar. ruz.

§. 4. Ad hoc peculium pertinent res pecunia militis emtae, vel cum alia re castrensi permutatae, quae ejusdem conditionis efficiuntur. *l. 1. C. de cast. pec. l. 3. l. 6. L. penult. §. 1. ff. eod. gloss. in l. 7. verb. res fuerit. ff. qui potior. in pign. l. 8. C. de R. V. l. 2. de donat. int. vir. & uxor.* Servum castrensem si manumittat filiusfam., suum facit libertum, non patris. *l. 22. ff. de bon. libert. l. 8. ff. de jur. patron. l. 32. §. 7. ff. de suis & leg. hered.* De cetero potest & sine corpore esse tale peculium, & in spe saltem probabili, quod intervenire corporalia possint; Bolognet. *in l. 1. de Leg. 1. n. 200.* unde dicitur *in l. 3. §. f. ff. de V. S.* quod servi nulla est hereditas, ex eo, quia in illo nulla est spes: nullum enim est universale, quod sine corporibus veris vel praesumptis consistere queat. Extra militiam vero quod quaritur, in peculio hoc non est; *l. 11. l. 6. ff. de cast. pec. l. 1. C. eod.* quo ipso ab eo remouetur hereditas matris vel alterius cognati, cum quo nunquam militauit. *l. 16. ff. b. 2.* Sanguinis enim ratio, non militiae causa, meritum hereditatis accipiendae praebuerat. Sin vero idem commilito fuit, ad castrense peculium pertinere, ait *l. 19. ff. l. 4. C. eod.* Etenim peregrinationis laborem commilitiumque & obeundorum munerum consortium affectioni nonnihil addidisse, quinimo vice mutua cariores invicem sibi eos reddidisse credendum est. *d. ll.* Unde etiam res immobiles a parentibus vel cognatis donatae filiosfam. in militiam eunt, castrensi peculio non cedunt, cum non militiae intuitu donatae videantur. *l. 1. C. b. 2. l. 4. C. fam. herisc. & fac. l. 4. ff. de cast. pec.* Immobiles autem occasione militiae aliunde quaesitas in eo censerentur, eadem Leges non minus aperte confirmant. conf. Illustr. Dn. Praefes *in Anal. ad Struv. Synr. J. F. c. V. apb. 15. n. 4.* Quod si tamen filius in castrensi

E

castrensi institutus, id nolit acquirere, pater illa bona acquirat plene, ac si fuisset ab initio heres institutus: Perez. *in C. b. n. 6.* quanquam alias nullum jus patri competat in illud, *t. t. ff. C. de cast. pec.* ne quidem usufructus, sicut in reliquis pecuniis: *l. 6. C. de bon. qua lib.* adeoque nec usufructus hereditatis, quæ filio occasione militiæ contigit *l. 4. C. eod.* comparatur enim ei, cui bonis interdictum est. *l. 18. §. 2. & 3. ff. eod. v. Mej. C. A. de pec. rb. 9.* Unde neque ipse pater hoc alienare potest, neque patris creditores illud vendere vel aliter inquietare. *pr. §. quib. non est permiss. fac. test. l. 12. ff. de pec. cast.* Brunnem. *ad l. 2. ff. eod. n. 2. in fin.* Quando igitur expensas facit pater in castrensibus, licet alias de suo proprio istas facere videatur, *l. 32. ff. fam. herc.* tamen censetur hoc ipsum fecisse ex castrensibus, si quæ talia penes se habeat. *l. ult. ff. de pet. hered.* & docuit Bart. *in l. Neseinius. in pr. n. 5. de neg. gest.* Limitant allegati apud Mascard. *de probat. V. 2. concl. 717. n. 7. & 8.* De reliquo pater plus juris in castrensibus prætereundum nequit, quam ipse poruerit filius, Guid. Pap. *Dec. Gratianopol. qu. 125. n. 2.*

Ad amissionem denique peculii militaris atque finem imprimis spectat, adeoque prætereundum minime videtur, quod & hoc ipsum & privilegia inde obveniunt per mortem amittantur seu finiuntur. *l. 90. §. 1. ff. de acq. hered.* Item, mutatione personæ; quando filius sui juris fit: Quamprimam enim sacris parentum filiifamilias exeunt, neque nomen peculii permanet, sed cum aliis rebus confunditur, & similem fortunam recipit, quemadmodum & cætera res eorum, quæ in unum congregantur ex omnibus patrimonio. *l. fin. in f. C. de inoff. test. Enenck. d. l. n. ult.*

CAPUT

CAPUT III.

De

Quasi castrensi peculio.

§. I.

Affine peculio militari est quasi castrense, ita dictum, quia ad exemplum, castrensis iisdem privilegiis a paterno patrimonio separatum est, §. f. *J. de restam. mil.* Wesenbec. *ad rubr. n. s. d. l. ult. C. de inoff. test.* Brunnemanni. *ad eam. n. 4. seqq.* nec in castris, sed in militia togata i. e. muneribus & officiis publicis, Magistratibus & officialibus ex aerario penditur, *l. 4. ff. de Assessor. l. 2. C. eod.* Trentacing. *variar. resol. lib. i. tit. de pecul. res. l. fol. 218.* Appellatur etiam veluti castrense. *l. 7. C. de Adfessor. l. 4. & l. 8. C. de Adv. div. jud. l. ult. C. de Collar.* Vetus glossarium interpretatur, *τὸ ἐξ ἐμῆς ἐπιτηδεύματ' ὁ πικρίδιον.* De origine ejus vid. Galvan. *allegatio superius loc. n. 9.* Esse tamen jam antiquum, vel ex eo apparet, quod Tribonianus *in d. §. ult. J. de mil. test.* profiteatur, tam anteriores Leges, quam principales Constitutiones, quibusdam quasi castrense dedisse peculium. Intellexit autem per anteriores Leges, quod jus hoc Jurisprudentum quoque scriptis comprehensum, veteribusque Constitutionibus Principum ante Constantinum M. sancitum sit; & hoc est, quod *l. 1. §. 15. ff. de collar.* dicitur, ibi: *multis constitutionibus continetur.* Unde Tribonianum erroris perperam argui in hac parte, multis propugnat Gothofr. *in C. Theod. ad l. ult. de postul.*

E 2

§. 2.

§. 2. Hoc quasi castrense peculium est eorum, qui milites neque sunt, neque unquam fuerunt. Ant. Faber. *d. l. n. 5.* seu, quod ad exemplum castrensis, in favorem quasi militiae a rationibus paternis pleno jure Constitutionibus Imperatorum est separatum, & comprehendit ea, quae filiusfamilias ex quasi militia vel ejus occasione licite acquisivit. *d. text.* Calvin. *in Lex. jurid. verb. peculium.* Conan. *l. 9. c. 4. n. 4.* B. Struv. *d. Exerc. XX. tb. 68. C. A. tb. 12.* Clement. *eff. 9. n. 7.* Sicut enim castrense in favorem verae seu armatae militiae est inventum; ita ad illius imitationem hoc quasi militare in favorem quasi militiae filiusfamilias est concessum: §. *f. de test. mil. aut. Presbyteros. C. de Episc. & Cler.* quo respectu medietatem inter verum castrense & paganum habere dicitur *in f. pr. C. de inoff. test.* Ad hoc enim praecipue pertinet quaesitus percepti ex officiis illis, quae militiae appellantur, de quibus *in l. 22. l. 49. §. 1. ff. de leg. 2. l. 52. §. 2. ff. de act. emr.* unde & fortasse quasi castrensis peculii appellatio deducta est. Glavan. *d. l.*

§. 3. Tale peculium habere possunt filiusfamilias, qui in Ecclesia vel Rep. quasi militans, & vel caelesti vel seculari militiae nomen dederunt: C. A. *de pec. castr. tb. ult.* Perez. *in C. eod. n. 9.* ut sunt Assessores Magistratum, qui de publico salaria exemplo ipsorum judicium accipiunt. *l. 7. C. de Adf. ff. tit. C. de ann. & capit. administ. & eor. adf. ff.* quoniam salaria in peculio quasi castrensis censentur licitorum & honestorum lucrorum numero, & quod clarius dicitur *in l. 1. C. Theod. de bis, qui administ. l. un. si. Provinc. Rect.* Assessores judicium seu administrantium focii atque participes sunt; & quaedam eorum portio videntur. Gothofr. *ad d. l. u. C. Theod. p. 69.* Deinde Appa-
ritores,

ritores. l. 16. C. Th. de cohort. Item Advocati. l. 4. l. 8. l. 14. C. de adv. Quicquid enim vivo patre filius Advocatus de causarum susceptione adquisierit, sibi noverit vindicandum, sicut castrense peculium, quod in armis constituti filii probantur acquirere, vel illi, qui judiciariam vivis parentibus meruerint potestatem. l. ult. C. Theod. de postul. & Gothofr. ad eam. p. 141. add. Nov. Valentiniavi III. inter Theodosianas de postul. 34. ubi hoc privilegium peculii quasi castrensis omnibus Advocatis, non solum per forum Præfecti Prætorio, sed in universis judiciis a Valentiniano III. pariter tribuitur; ut scilicet ex professione sua acquirere pleno jure possint honorarium, quod Græcis *συνυγοιδν*, de quo l. 2. C. de concuss. adv. l. 5. C. de postul. imo omne aliud solatii & emolumentum genus, quod his extrinsecus tanquam Advocatis acquiritur, etiam causarum Patronis nostri temporis, licet ex publico salarium non accipiant. Eneck. de privil. parent. & liber. priv. 10. n. 33. Molin. de Just. & Jur. iv. 2. D. 231. n. 2. Hoc in numero quoque sunt tandem quaesita illa *puncti solatia* (i. e. commoda, ut J. penult. C. Theod. de Palat. S. L. add. l. 15. C. Just. de adv. div. jud.) in Anastasii l. 4. §. 1. C. de adv. &c. quæ, ut loquitur l. ult. C. Th. de privil. cor. qui in sacro Palat. a donis *intraque dignitate Principis, certo scilicet & solenni die* (en! punctum illud. Gothofr. ad b. l. ult.) *cervia quodam solennitate, ac nominatim solenni festivitate Calendarum Januariarum, Principes in solio sedentes, munera quædam seu de narium elargiri solebant Palarinis*. l. 11. C. Theod. de Palatin. An Procuratores habeant tale? v. Trentacinq. var. resol. lib. 1. tit. de pec. res. 1. & de Procuratoribus Camera Imperialis & aliorum superiorum Judiciorum ordinariis. Bachov. de act. Disp. 8. coroll. 2. & in not. ad Treutl. V. 1.

Disp. 9. th. ult. lit. d. Ludvv. de ult. volunt. ad l. 6. p. C. de bon. quæ liber. Quæstus, quem ex officio Notariatus filius facit, utrum peculium quasi castrense an adventitium dicatur? Gravett *consil. 699.* add. Barbof. *ad l. fin. C. de inoff. test. n. 4.* Joh. de Lugo. *de Just. & Jur. Disp. 5. sect. 2. n. 17.* Clericorum bona esse talia, ait Innoc. *in c. quia nos. ub. Covarruv. n. 1. de test. l. 35. & seq. aut Presbyteros. l. 50. C. de Episc. & Cler. add. Surd. cons. 259. lib. 2. n. 20.* Gratian. *discept. for. jud. qu. 464. n. 14. & 16.* Ita possessiones beneficiorum spectant ad filium, neque in iis pater habet usufructum, sed habentur loco peculii castrensis vel quasi. Roland. *cons. 90. lib. 2. & cons. 4. n. 7. lib. 3.* Coraf. *in li. frater a fratre. n. 103. C. de condit. ind. Paris. qui de comuni. n. 157. lib. 4.* Capic. *Dec. 56. n. 4. & Dec. 73. n. 10.* Quid de peculio colonorum habendum? v. Gothofr. *in C. Theod. Tom. 1. p. 460.* Utrique donata a Principe eo pertinent, quia Princeps non præsumitur donare, nisi de Rep. arte vel Marte bene meritis: Ergo erunt aut castrensia, aut minimum quasi castrensia bona. *l. cum multa. 7. C. de bon. quæ liber.* Hillig. *in Donell. lib. 9. c. 5. lit. P. Forster. lib. 7. c. 27. n. 7.* Limitationes habet Brunnem. *ad d. l. 7. An & donata scholarum in sacris constituto? l. 34. C. de Episc. & Cler.* Jason. *in l. licet filia ad med. n. 7. C. de collat. & an prima tonsura hic sufficiat, late disquiri Caldas. de Restit. in integr. verb. laes. n. 104.* A scholaribus & studiosis acquisita quod habeantur jure peculii quasi castrensis, nonnulli afferunt *arg. l. 2. C. de cast. pec. ubi: eunti in militiam. vid. tamen Enenckel. de priv. parent. priv. 20. n. 38.* Scholaris, inquit Imol. *in l. n. in fin. n. 35. ff. solut. matrim.* cum non sit Advocatus, nec alia persona in dignitate constituta aut officio publico, nec est in statu acquirendi de suo officio &

exer-

exercendi munus publicum, non habet quasi castrense peculium. Et de veriori opinione testatur Barbof. *ibid.* p. 7. n. 39. ad med. ubi tamen concludit, quod licet libri emi per patrem filio eunti ad studium non transeant in peculium quasi castrense, consuebuntur tamen donati speciali favore studii. *Carf. de expens. c. 4. n. 107.* Quando enim pater dedit rem filio, sed tamen causa subest favorabilis, ut hoc casu, tum donasse præsumitur. *Bart. in l. 1. §. nec castrense. n. 8. ff. de collat. bon. Men. cons. 161. lib. 2. n. 17.* Limitant *Bart. d. l. Gilhauf art. jud. P. VII. de præsumt. c. 16. n. 5. add. Kæppen. Dec. 9. 7. n. 9. seq.* Sin autem pater emit libros nomine filii, & illos eidem tradit existenti jam Doctore, efficiuntur ejus proprii, tanquam castrense peculium. *l. 1. in 1. resp. C. de castr. pec. Bart. d. l. n. 2.* imo etiamsi tempore traditionis non erat Doctor, in vita tamen patris complevit studium, & insignia Doctoratus adeptus fuit ante mortem patris, tunc talis donatio irrevocabiliter confirmatur, quamprimum filius Doctor factus est, cum non referat an tempore traditionis, an post fuerit Doctor. Quam opinionem magis communem esse inquit *Alexand. de Imol. in cons. 142. n. 25. V. 2. consil. quem sequitur Ripa in l. in huarvam. n. 108. ad L. Falcid.* Ita quoque & alii *DD.* afferunt, *Roland. in cons. 12. n. 16. seq. Tom. 2. Petr. de Ferrar. in sua prax. in form. libell. pro hered. n. 6. Gratian. d. superius loc. c. 231. n. 20. seqq.*

§. 4. Cæterum filiusfam. de peculio suo quasi castrensi invito quoque patre libere disponere potest, & quidem non tantum inter vivos, *l. 7. §. ff. de donat.* cum illud etiam alias post mortem patris præcipuum retineat, *l. 7. §. 15. ff. de collat. l. 37. C. de Episc. & Cler. sed & mortis causa & per testamentum, ad. text. Enneck. dict. privil. 10.*

n. 2. Marta Neap. 3. dig. tit. pecul. n. 1. & 2. Justinianus enim tandem omnibus, qui quasi castrense peculium haberent, filiosam testandi jus dedit; in l. ult. C. de inoff. test. & l. ult. C. qui test. fac. poss. §. f. de test. mil. quod quibusdam tantum antea datum fuerat: de quibus accipienda est l. 3. §. 5. ff. de bon. possess. l. 1. §. 6. ff. ad SC. Trebell. vid. Jac. Gothofr. ad d. l. ult. C. Th. de postul. p. 144.

CAPUT IV.

De

Aliud peculii militaris affine exhibit.

§. I.

Uterius habet aliquod peculium adventitium, quantum dispositionem inter vivos attinet, affinitatem cum peculio militari. Sed ramen adventitium pertinet ad filium qua talem jure communi; militare vero ad ipsum seu patremfam. jure singulari. Paris. cons. 157. n. 37. lib. 4. Menoch. de recup. possess. remed. 9. n. 71. Itaque nec sub quasi castrensi illud extraordinarium continetur, Illustr. Dn. Præses in Analect. ad §. 1. f. per quas person. nob. acq. & quod donatum est filiosam. non ob castrum, ut si mater filium heredem instituens expresse non dixerit ad peculium castrense hereditatem pertinere debere, illud adventitii esse censetur, tanquam proventus ex affectione communi & naturali, Idem ad r. ff. de cast. pec. ib. 43. & si jure fideicommissi vel Majoratus quid donatum fuerit, ut deveniat ad successores, immune est ab usufructu patris. Suarez.

in

in qu. an in bon. major. pater hab. usumf. n. 18. cum seqq.
Mendez. in l. cum oportet. in 3. exemp. n. 188. C. de bon.
quæ liber. ubi, quod hujusmodi privilegium daret in quolibet
possessore, qui dicitur talem rem habere a Principe. l. 67.
§. 1. ff. de leg. 2. l. 41. §. 1. ff. de Vulg. & pupill. subst. add.
Gratian. d. rr. qu. 993. n. 13. seqq. Hinc etiam possunt ea,
 quæ extraordinarii adventitii sunt confiscari, ut est commu-
 nis opinio, quantum ad patrem attinet. *Gigas. in tract. de*
crim. læs. Majest. tit. de pæn. committ. crim. læs. Maj. q. 11.
in fin. Mascard. de probat. V. 3. concl. 1164. n. 17. seq. Paris.
d. conf. 157. per tot. Dissent. Guazzin. de confiscat. bonor.
concl. 13. limit. 28. n. 3.

§. 2. Cæterum patri ususfructus competit nomine
 ordinarii, & tunc horum bonorum ad liberos spectantium
 legitimus est administrator. *H. Pistor. l. 4. qu. 11. n. 1. & 2.* Quod ta-
 men fallit in bonis, in quibus ususfructum non habet. *Id. n. 3.*
Mæv. P. VII. D. 356. n. 8. Quamvis enim pater sit legitimus
 administrator, si velit, licet non habeat ususfructum, ta-
 men intelligitur, quando proprio motu recusat ususfru-
 ctum, & sic ubi non est suspectus testatori vel legi, & ita
 procedit *l. f. §. 1. C. de bon. quæ liber.* ut per *Dd. in aur.*
excipitur. C. eod. constat: quo casu ad rationes tenetur pa-
 ter, *H. Pistor. d. l. n. 12.* & ne quidem commoditatem pe-
 culii habet. *n. 5. & 6.* Neque enim ei semper ususfructus
 in peculio adventitio competit, uti hanc in rem varios ca-
 sus collegit *Trentacinq. d. l. res. §. 5.* E contrario, quoties fi-
 lius sibi ipsi prospicere potest, toties pater ipsum alere non
 tenetur. *Natt. consil. 48. n. 8.* Secundum antiquissimam
 etiam Galliæ consuetudinem patribus filii plane non acqui-
 rebant. v. *adducti H. Pistor. obs. 205. n. 5.*

§. 3. De peculio autem profectio, ita appellato,
 quod

E

quod ex re patris proficiscatur, §. 1. *F. per quas pers. Molin. de F. & F. l. 1. tr. 2. D. 233.* nulla palne filio competit dispositio, sed illud totum dependet a voluntate patris, *arg. l. 4. pr. §. 2. l. 8. ff. de pecul. adeo*, ut quicquid filius ex re patris acquirit, nec momento in ejus persona subsistat, sed confestim bonis paternis accedere censeatur. *l. 79. ff. de acq. vel amit. ber.* Unde qualitercunque filius negotietur ex substantia patris, illud hodie remanet profectum, quamvis nomine suo negotietur, prout erat de jure antiquo, quia hoc nullibi corrigitur. §. 4. *F. per quas pers. Molin. D. 234. Dn. Tab. de P. P. c. 3. ib. 4. Franzk. 2. var. res. 27. Socin. lib. 1. conf. 92. col. penult. n. 18. add. lib. 4. conf. 61. col. 1. n. 5.* Secus, si ex re sua quid acquirit, quod praesumitur, quando filius seorsim habitat a patre & negotiatur. *Bald. in l. cum oportet. 12. C. de bon. qua liber.* Quid tandem si pater liberam peculii administrationem filio concessit? Illo casu novandi, *l. ult. ff. de novat. delegandi, l. 48. §. ult. ff. de pec. in dotem dandi, l. 24. ff. de jur. dor. non item donandi, l. 7. ff. de donat. jus habebit.*

PARS SECUNDA

SEU POSTERIOR

MEMBR. I.

De Jure ipso,

CAPUT I.

In Peculio castrensi acquirendo.

§. I.

EXposita natura peculii militaris ejusque a reliquis differentia, sequitur ut qua ratione acquiratur & administratur,

tur,

tur, & sic jus ipsam expendamus; indeque tum consentanea, tum dissentanea exhibenda; porro etiam illa, quæ ad Judicium super juribus illis peculii militaris pertinent, tractanda sunt. Acquisitionem & positive tradimus & remotive: Ibi, sicuti res expeditoriæ, quarum supra mentionem fecimus, dicuntur, quæ filiofamilias in bellum eunti dantur, & quibus in bello utitur, atque ita nihilominus res expeditoriæ non unice peculium castrense faciunt. Ita præprimis quod secum in castra fert filius patre concedente peculii castrensis est, *l. 4. p. ff. de cast. pec. a quoc. ei detur*, quod tunc filius possit acquirere quoad proprietatem & usumfructum, prout declarat Mantic. *de tac. & ambig. lib. 13. tit. 18. n. 7. ex Rota coram R. P. D. Corra, Capentoriar. bon. 19. Apr. 1577.* adeo, ut & donatio, quæ alias inter parentes & liberos, quos in potestate habent, non consistit, *l. 2. l. 3. ff. de Donat. inter patrem & filium militiae causa valet, l. 31. & 4. ff. de cast. pec.* & in dubio quod ipsi datur, censetur ratione peculii castrensis datum esse. Menoch. *lib. 3. præf. 68. Dn. Lauterbach. ad tit. de pec. th. 4. add. Dn. Brunnem. ad l. u. C. de cast. pec. n. 2.* Nec tamen si prædium pater tradat filio, dominium ejus ipsi contulisse putatur, teste Jason. *per text. ibi in h. si donatione. C. de Collat.* unde nec viyo patre nec eo mortuo illud usucapere potest. Hart. Pistor. *obs. 37. n. 3. seq.* Quin & Princeps illi peculium constituit, dum ei solvi curat mercedem pro locatis in bello operis debitam; Mej. *C. A. b. th. 2. in fin.* imo & uxor, quæ marito ad castra tendenti quid donat, *l. 6. ff. de cast. pec.* si modo ficta non sit donatio ad eludendas Leges castrorum causa disponentes: Veritatem enim spectamus, inquit Ulpianus, an vera castrensis notitia vel affectio fuit, non quod quis finxit, *l. 8. eod. tit.*

§. 2. Maxime vero arma secum fert miles in militiam. Sic apud Romanos iturus in bellum arma subministrari solebant ex armamentario: Cic. *pro Robir.* quod & apud Hebræos Ussam Regem fecisse constat ex 2. *Chron.* 26. 17. Horum nomine quid veniat, facile intelligitur ex l. 3. §. 2. ff. *de vi & vi arm.* l. 41. l. 232. §. *reum.* ff. *de V. S.* §. 6. §. *de interd.* l. 9. l. 11. §. 1. ff. *ad L. Jul. de vi publ.* l. 17. §. 1. ff. *de re mil.* add. Dn. Tabor. *in Armament.* Grot. *de F. B. & P.* lib. 2. c. 16. §. 5. Gædd. *ad l. 41. ff. de V. S.* Schleif. *ad Lau- dens. de bell.* q. 6. n. 6. Valtrin. *de re milit.* lib. 3. c. 12. Panciroll. *rer. memorab.* p. 1. tit. 24. ibique Salmuth. *in com- menz.* Sunt autem hæc militi adeo propria, ut nec possi- minio ad militem revertantur, quod semel turpiter amissa sint. l. 2. §. 2. *de captiv. & postlem.* & inde miles apud Pe- tronium iusserit paganum arma ponere & malo cavere. In specie bombardæ nomine armorum venit & similia, H. Pistor. *obs.* 89. n. 2. & 3. nec oportet illa militi indigna esse, si v. g. venenatis uti velit armis. Dn. Tabor. *in ar- mam.* *Just.* c. 5. *ib.* 5. *in fin.* idque Juri Gentium non uni- versali, sed Gentium Europæarum repugnare tradit Burger. 1. *obs.* 29. *in f.*

§. 3. Deinde & vestis est peculi castrensis, quæ præter arma olim dabatur militibus, unde *tit. C. de mil. veste.* non tamen hæc gratuita fuit, sed certum ejus pre- tium de stipendio a quæstore deducebatur. Cajus quidem Græchus omnium primus de vestibus publice militibus dandis sine stipendiorum diminutione Legem tulit. Plu- trach. *in vita illius.* Verum postea aucto stipendio in de- suetudinem venisse videtur hæc Græchi rogatio, Stewech. *Comment. ad Veget.* l. 2. c. 19. Henr. Savilis. *de milit. Rom.* p. 44. cum milites gravem & instructuosam militiam con- queran.

querantur apud Tacit. *Ann. l. 1. c. 12. v. Cæter. de jur. & priv. mil. lib. 1. c. 33.* Voët. *de jur. mil. c. 2. n. 14.* videri etiam potest Polyb. *lib. 5. dial. 16. in fin.* ibique Lipsius *lat. 317.* Amittere autem arma sicut flagitium est militi, sic & si vestem de publico datam amisit. Grot. *l. 3. c. 9. §. 14. n. 2.* ideoque nec postliminio recipitur. *l. 3. ff. de capt.* De calcæis militum vid. Covarruv. *l. 4. var. resol. c. 3.*

§. 4. Sive autem quid præterea ipse acquisiverit in castris, vel alias ex militare peculio, sive per servum acquisierit, perinde est. Etenim si servus peculiaris vel ab extraneo, vel etiam ipso patre quid stipuletur, aut per traditionem accipiat, sine distinctione causarum res ad filium pertinebit. *l. 15. §. 3. l. pen. §. 1. ff. de cast. pec.* Sic in castris si jam degat, non distinguimus amplius, an res mobiles sint an immobiles & prædia, cum & immobilia possint esse in peculio castrensi, *l. 4. in f. C. fam. herc. l. 1. vers. in quibus. C. de Cast. pec.* Nam & domum, ut in eo censeatur, miles emere potest, Perez. *ad C. qui mil. poss. n. 11.* Mornac. *ad l. ult. C. de Locat.* vel etiam prædia; quippe quod ex militari pecunia emptum sit militare. Imo hereditas integra eo nomine acquiritur, velut a commilitone, & tum citra iustum patris suo arbitrio se pro herede gerere potest, *l. 5. l. 16. §. 1. ff. de cast. pec. l. fin. in p. C. de jur. delib.* nec non ab uxore. *l. 3. ff. eod.* Notandum autem secundum Cujac. *in d. l. 16. in Papinian.* a dictis Legibus hanc hereditatem in peculio militis sine ulla distinctione recenserit, quia L. Jul. Papiæ, quæ obtinuit ante Theodosium non potuit hereditas uxoris testamento relinqui propter affectionem conjugalem, & ne militiæ quidem causa ante tempora D. Adriani, qui favore militiæ primus hunc casum excepit. Num & hereditas, quæ ante militiam ei data est, horum

numero censetur? vid. Perez. in *C. de cast. pec. n. 4.* De feudo etiam quaeritur, an peculii castrensis sit? Et quidem ad peculium castrense vel quasi ob servitia quae secundum regularem feudi naturam praestat Vasallus, referendum videtur, B. Struv. *Synr. jur. feud. c. 5. apb. 15. n. 4.* & Illustr. Dn. Praef. in *Anal. ibid.* unde, quod obiter not., nec patri in feudo, quod filio acquiritur, usufructus debetur, quia praeterea Dominus personae industriam elegit, quae non subesse debet alterius arbitrio; imo feuda censentur haecenus jure publico, ubi nil valet patria potestas. *Non enim hac sola ratio est,* inquit, Wisenbach. *Disp. 16. rb. 7. quare ex feudo filii non acquiratur usufructus patri, quod feudum censetur jure peculii Castrensis, sed sunt rationes aliae fortiter stringentes* de quibus vid. Vultej. *lib. 1. Feud. c. 4. n. 6.* Bronch. *2. miscell. 83.* Dissent. Sonsbec. *de Feud. p. 7. n. 8. segg.* Bachov. *in not. ad Treutl. V. 1. Disp. 16. rb. 12. lit. A.* Distinguit Fachin. *7. Contr. 77.* In ipso etiam peculio castrensi feudum constitui potest arg. *l. 15. §. 1. de cast. pec. l. 2. ad Scz. Maced. l. 6. p. C. de bon. qua. lib. Nov. 123. c. 19.* Vultej. *d. l. c. 3. n. 5.* B. Struv. *d. c. 5. ap. 5. n. 2.* An & milites sacri ad feudum admittantur? inquit Rosenthal. *Synops. J. F. c. 7. concl. 30. n. 9. segg.* Denique actiones in peculio castrensi contineri extra dubium est. *l. 7. §. 4. & 5. ff. de pecul. Dn. Tabor. de Donat. rb. 21.*

§. 5. Hodie si non aliud, saltem stipendium & praeda in peculio militis habentur. Et praeda quidem etiam in militia Romana propriam peculii illius speciem conficiebat, in stipendii secus fuerat; merata enim & annonae ad sustentationem cujusque militis tum temporis magis referebantur. Nunc itaque stipendia militibus debentur & vix quisquam absque stipendio militat: eum enim qui
pro

pro Reipublicæ pace ac Civium salute excubias agit, e publico quoque nutriri oportet. *l. 31. C. locari. l. 15. C. de re milit.* add. Reyger. *thes. jur. verb. milit. in addit. n. 4.* ubi factum Italorum refert proverbium. Appellatum est stipendium a stipe; Varro *de ling. latin. lib. 4.* quod per stipes, i. e. modica æra colligatur, *l. 27. §. 1. ff. de V. S.* illudque Voët. ait esse *salarium, quod militibus erogari solet in laboris & periculorum remunerationem, de jur. mil. c. 2. §. 13.* sive æs militare, quod in mercedem militum conferebatur. Quo sensu differt a tributo, ut species a genere, unde stipendium etiam tributum appellari docet Pomponius *d. l. 27. de V. S.* Primis quidem Reipublicæ Romanæ temporibus, antequam scilicet Galli Romam occupaverant, Cives privatis suis impensis ex instituto Servi Tullii militabant; Liv. *lib. 4. c. 59.* tractu tamen temporis vilia quædam ob magnam veterum paupertatem stipendia iis pendebantur. v. Polyb. *lib. 6.* Voët. *d. l. in med.* add. omnino Dissertationem inter tot ac tanta Juris specimina haud postremam Dn. Petr. Müller. *de stipend. milit.* Constat enim donativa tunc solum fuisse stipendia, tum in principio militiæ pro intuitu (Antritt) in mediâ militiâ, *l. 6. ff. de bon. damn.* & in fine militiæ. *l. 2. C. de his, qui non impled. stipend. l. 2. C. de re mil. lib. 12. l. 3. §. 8. & 12. ff. eod.* Hodie numerari stipendia & quidem menstrua (computatur autem & definitur mensis triginta diebus) statim debent post lustrationem. *R. B. zu Speyer. art. 6. & 7.* Maxime enim necesse est, ut illa solito & ordinario tempore distribuantur, & non omnino solito a Ducibus retineantur, ne rapiendi militibus occasio quasi subministreretur, aut saltem ob defectum annonæ & alimenterum mortis aliisque vitis corripiantur. Cui quidem optime anteverit Rex Sueciæ. *in ord. milit. art. 22.*

nec

nec non Potentissimus Elector Brandenburgicus in ord.
jur. mil. art. 82. qui pedit in singulos menses persolvit
 2. Thaler. 20. Gr. worvon aber dieselbe auch mit Klei-
 dung und Untergewehr versehen werden. Plura vid. in
 der Interims Ordnung wornach Se. Churfürstl.
 Durchl. zu Brandenburg Dero Soldatesque zu Ross
 und Fuß in Dero Landen verpflegen. Partem stipen-
 dii quandoque etiam militibus ablatam legimus, sicut Ale-
 xander militibus sex dierum, Cleomenes unius mensis, sti-
 pendium quotannis subtraxit. Arist. 2. *acon. 1.* Cellar. *comp.*
polit. c. 15. th. 47. non nunquam & pro personarum quali-
 tate augebatur. v. Dillich. *P. 1. lib. 2. rei mil.* Frumenti
 quoque modum loco stipendii aliquando accepisse mili-
 tes, probant Sallust. in *Jugurb.* Polyb. *lib. 5.* Tacit. *15. An-
 nal.* Item legumina, panem, acetum, carnes, vinum &c.
 Plutarch. in *Crasse.* quod tamen modice præbitum, ut ap-
 paret ex *l. 10. C. de erogat. milit. annon.* Dux stipendium
 militiae promittens quomodo teneatur? v. Burger. *4. obs. 17.*
 & de ægrotantium stipendio, *R. B. art. 33. & 34. conf.*
l. penult. ff. de re mil. l. C. eod. Captivorum, *Laudensf.*
tr. de milite. quest. 4. Chassan. *Consuet. Burgund. rubr. 1.*
§. 4. Col. 4. n. 2. & ex captivitate reverforum, *Ferd. III.*
Kriegs-Recht am 68. Artic. Voët. *de jur. mil. c. 4. n. 62.*
seq. Surd. de aliment. tit. 5. q. 76. n. 5. *Laudensf. d. l. q. 49.*
Tolden. in C. Loc. cond. n. 9. Desertorum & per gratiam
 Principis restitutorum, *Christin. V. 5. Decis. 143. n. 12.* Missor-
 um so beurlaubet gewesen. *Cæter. de jur. & privil.*
mil. lib. 1. c. 38. *Liv. lib. 31.* *Appian. lib. 1.* *Mortuorum*
Cæt. d. l. c. 32. *Burger. 1. obs. 78.* *Marquard. de jur. mer-*
cat. l. 3. c. 6. n. 93. & quomodo ad heredes stipendia mi-
 ligum perveniant, *Reyger. d. tr. verb. miles.* De eo etiam
 so

so von der Compagnie wegelauffen, und vorschütz, er habe seinen Gold nicht empfangen, num. capitali plectendus sit pœna? Conf. Gerth. Feltman. *militari Resp. IV.* Da. Muller. *in d. Dissert. c. 4. th. ult.*

§. 6. Ad stipendia referri quodammodo possunt metata sive hospitia, quæ cives & Provinciales militibus ad bellum proficiscentibus & ex procinctu redeuntibus præstare debebant. *l. 2. l. 7. C. de metar. & epidem.* Nostris militibus etiam dantur hospitia, Singuarterungen, quæ ramen pro loci ac temporum circumstantia variant. *Corp. Jur. mil. p. 730. §. 3.* Contentos autem esse illos oportet hospitibus assignatis, si personarum iusta sit habita ratio. Käyser Maximil. Nr. Br. *art. 52.* es soll ein ieder, wie er vom Quartiermeister logirt wird, desselben Orts sich begnügen lassen etc. Sic in jur. Hollandico, *art. 57.* sancitum reperimus: ebenermassen (præcedit autem pœna capitis, die Lebensstraff) soll gestrafft werden, welcher sich mit dem Quartier oder Losament, welches ihm der Quartiermeister oder Jurier verordnet hat, nicht begnügen läßt, oder in eines andern Quartier sich einbringen will. Itaque si querant quid ulterius, potest illis de facto resisti. *Natta. Consil. 83. n. 6. & n.*

§. 7. Adjunctum militis etiam est commeatus, qui præcipue comparandus, ne dum milites in nastro sunt, egent. Hinc commeatus aliaque in usum exercitus comparate res ab omni vectigalis jure immunes sunt, per *l. 4. §. 2. l. 2. §. 7. ff. de public. l. 3. C. de Vectig.* Duo autem commeatus vocabulum præprimis indigitare videtur, vel enim sumitur pro licentia abeundi, quæ hodie ein richtiger Paß Zettel mit einem contrasegno (h. e. ein Merckzeichen von der reisenden Leibern ausdrücklich andeuter.)

so bey der Zurückkunft wieder von sich zu liefern ac. vel etiam pro cibariis apud bonos Auctores accipitur, cum miles in partem stipendii alimenta ex comaeatu i. e. publico recipit. *Lipl. de milit. Rom. lib. 5. p. 287. seqq.* Hæ speciaris præstationes annonariæ & expeditionales non adærandæ sunt, nec pecunia pro annona debet accipi, daß nicht das Commiß, so im Geld in Natur zu liefern assignirt wird, in Geld zu bezahlen nicht schuldig ist, prob. *lib. 6. C. de erog. mil. annov. & Burg. 1. obs. 72.* Nostri enim milites si ad bellum proficiscuntur & per tempus adhuc in territorio seu limitibus Principis vel Domini commorantur, haben sie gemeinlich frey Quartier in essen und trincken. *Dn. Muller. d. Dissert. c. 3. §. 3.* An vero, si alimenta non accipiant, ideo militiae eximantur? inquit Burger. *cent. 4. sing. obs. 64.* Sin ipsi debitam sibi annonam iusto tempore accipere nollent, illa fisco applicatur, *d. l. C. de erog. mil. ann. Franc. Lucan. P. 2. de Fisco. n. 15.* adeo, ut lapsò tempore non possint dictam annonam petere, *l. 7. eod. & sufficiat sola oblatio tempore debito facta, ut Princeps liberetur a tali præstatione annonæ. Jason. in l. quod re. Col. 8. si cerr. per. Chaffan. in Consuet. Burgund. gloss. 1. rubr. 2. n. 21.*

§. 8. Quamquam vero gloria & honos militum apud Romanos maximi reputaretur, cum illis in more positum esse, non solum exercituum Duces summis condecorare honoribus, re namque prospere gesta ipsis trophæa erigebantur, stipites, quibus hostium affixa spolia: *de quib. Phil. Beroald. in Comment. ad Suer. in Cæs. c. 11.* sed minorum etiam militum fortitudinem luculentis exornare laudum præconiis; quos & publicis impensis sepeliebant erectis quandoque statuis, lapidibus sepulchralibus aut vexillis affixis,

affixis. vid. Alex. ab Alexand. *gen. dior. lib. 4. c. 18.* Liv. *lib. 31. c. 34.* Panciroll. *rer. memor. lib. 1. c. 55.* ibique Salmuth. Tamen & præmiis illos sæpe affectos fuisse compertum est, quorum aliqua non minus in partem peculii cedere poterant. Verum enim vero præmia generosis animis & sanguine ac sudore Rempublicam fruuentibus erogari necesse est, neque etiam vel domum vel Rempublicam stare posse, Cic. pronunciavit *lib. 3. de nat. Deor.* si in ea non aliqua recte factis exstarent præmia; quippe stimulos, calcaria ac faces ad virtutem addunt, adeo, ut ad rem strenue gerendam etiam ipsi suscitentur ignavi, ubi condigna præmiorum remuneratione cernunt commilitonum ornari fortitudinem. Præcipuum autem horum tam Præfectis quam militibus commune est ipsa virtus & recti conscientia his, qui e prælio sunt superstites; At si confligentes in acie ceciderint, non postremum est, quod pro vivis tamen habeantur atque in perpetuum per gloriam vivere intelligantur. *p. F. d. excus. tut.* Unde Cicero fortunatam mortem deprædicat, quæ naturæ debita pro patria potissimum sit reddita. *Philipp. 14. add. Voët. de jur. mil. c. 5. §. 2.* qui ex Justin. *lib. 28. c. 4.* stylo admodum comto demonstrat, Lacænos etiam, Lacedæmonios, Cimbros, Celtiberos, aliasque Gentes quamplurimas, summam concepisse animo lætitiæ, si filii ipsorum, mariti, cognati aut quicumque amici adversus in prælio cecidissent vulneribus: sin autem morbo affecti decederent, in squalore & luctu erant. Valer. Max. *lib. 2. c. 1.* Alex. ab Alexand. *Gen. dior. 1. 3. c. 7.* Quandoque & ante pugnam vel officium præmia bene merentibus promittebantur, qua ratione quæri solet: Quid, si promissum esset præmium ei, qui primus venerit, sed duo simul veniant? Tractat hanc quæstionem Grot. *l. 2. c. 16.*

§. 19. & tandem concludit, quod utrique pars præmii debeat, arg. l. 17. §. 1. ff. de leg. 1. tum quod summus sit præmiorum favor, tum quod ipsum primi vocabulum id admittat, quod aut illum denorat, qui omnes antecedit, aut quem nemo. l. 92. ff. de V. S. Conf. Murrbes. Mosaic. Dn. Reyer. tit. XXV. de Primigeniis. §. 19. 20. Alii incertitudinem respiciunt, & ideo neutri attribuunt, ex l. 10. p. ff. de reb. dub. aut sorte litem dirimendam putant per l. 5. ff. fam. herc. aut etiam integrum præmium utrique tribuendum, l. 3. §. 7. ff. de adimend. vel transf. leg. quod quidem Scipionem Africanum, Cæsarem & Julianum fecisse refert Gröt. d. l. Hinc Gothof. ad d. l. 10. paucis rem decideri posse arbitratur, quod stricto jure neutri, ex æquitate utrique præstandum sit, præferim si præmium facile dividi possit.

§. 9. Plerumque tamen magis æstimant milites prædam, qua res familiaris eorum augetur, quam gloriam & dignitatem. Ex hostico enim inquit Voët citato superius loco §. 5. Spolia referri solita & sperata præda principales fere causæ sunt, quæ minores ad militiam ac virtutem milites stimulant, honorem ille, tanquam inane nomen contempnunt. &c. Et præda quidem omni tempore ad peculium castrense pertinet, Bocer. de bell. c. 16. n. 17. Paul. Voët. ad §. 1. ff. per quas person. summoque jure introducta est. Hostium enim res in bello captæ jure Gentium secundario statim capientium fiunt, §. 17. ff. de R. D. l. 5. §. f. ff. de A. R. D. quod in æquitate ac naturali ratione fundatum est, cum convenies sit & secundum naturam, commoda hujusque rei eum sequi, quem sequuntur incommoda. l. 10. ff. de R. ff. Cum itaque res occupans hostiles grande subeat vitæ periculum, & inedia, vigiliæ, aerisque ferat incom-

incommoda, justum est, ut & eo, quod labore suo pravit, commodo fruatur. Hodiernis moribus distinguendum erit inter res hostium mobiles & immobiles. Hæ in victoris Reipublicæ dominium jure belli diversimode, in quantum scilicet in Reipublicæ fuerint dominio, aut ad singulos pertinuerint cives, transeunt. Manz. ad §. 17. *J. de P. D. n. 17.* In mobilibus observandum, quod inter Principes Christianos homines non fiant capientium possessio animata, sed omni servitutis antiquato more domum remittendi sint, perfoluto redemptionis pretio, seu custodiantur interim & quasi pignoris nexu detineantur donec liberentur. Philipp. in usu pract. Eccl. 37. n. 2. Ajala de jur. & offic. bell. lib. 2. c. 5. n. 19. & hoc lytrum in militibus fere menstruum est stipendium. J. M. Danic art. 122. ibi: Ein Monat Besoldung, oder so kein Quartier bewilliget, eine billige Verehrung. add. Boër. Dec. Burdegall. 178. n. 3. & 4. Befold. abes. pract. voc. Rangjon. Sed si Christiani cum Barbaris gentibus v. g. Turcis bellagerant, pristinus adhuc est servitutis usus. R. J. de A. 1526. R. J. zu Speyer de A. 1542. §. so aber. 2. & §. und wiewohl nur. n. ibi: und in tyrannische viehische Dinstbarkeit führen lassen müssen. R. A. zu Augsprug. de A. 1566. §. wiewohl sich. 63. Quod reliqua attinet mobilia, Gröd. n. 12. rursus distinguit an illæ ad mandatum Ducis an extra ministerium publicum capta sint: priori casu omne quod captum, Reipublicæ cedere, posteriori vero domini jure res fieri arbitratur eorum, qui sponte & proprio animi motu penes Decanum vel alium ejusmodi expeditioni præpositum nomen suum profitentur & hostibus nocendi desiderium, cum quo etiam facit Voët. d. l. p. m. 280. Grænevog. ad §. 17. *J. de rer. divis.* Qua assertio commentatori ejus Dn. Henninges. perquam su-

ita & ruinoſa videtur. Dn. Reyh. d. diſſert. de milit. c. 5. 2b. 9. Contrariam tamen verioſorem eſſe judica. Finckelthuf. obf. 56. n. 21. per trad. Forſter. de domin. c. 9. n. 167. Schneidev. ad §. item ca. qua. 7. de R. D. Bachov. ad d. §. 7. Ungepaur. Exerc. Juſtin. 5. q. 5. In genere ad quos perineant in bello capta, tradit Vacon. a Vacun. novar. declar. jur. civ. lib. Decl. 35. per tot. Ubi. n. 2. acceptionem ſpoſiorum apud Veteres latius exponit. Hæc igitur ſive mobilia ſint, ſive immobilia, ſi ab hoſtibus capiuntur, neutiquam rerum furtivarum numero habenda ſunt, nec ab ullo tanquam furtivæ aut vi raptæ res repeti poſſunt, quippe quod omnia liceant in hoſtem reſque ejus, etiam hodie. Gerth. Feltmann. Reſp. milit. 6. n. 14. ſeq. ſicut etiam in Jure Lubecenſi lib. 4. r. 1. art. 10. hæc continentur verba: Wenn einer in offenen Kriege unter eines Herrn Fährlein etwas gewinnet, und ſolch Guth von einem vor geraubet, oder geſtohlen Guth angeſprochen wird, ſo iſt der Kriegs: Mann, wann er ſolches mit etlichen ſeiner Spieß: Gefellen beweifen kan, näher dabey zu bleiben, dann derjenige, der die Anſprach gethan. Domini-um enim rei amittitur, quam hoſtis abſtulit. Mæv. ad d. art. 10. n. 5. Quod non erit extendendum ad milites noſtrarum partium, qui nobis vel amicis quid auſſerunt, von unſern Soldaten oder denen, ſo Freunde und neutrale berauben, vel etiam ex hoſte nec tempore nec ordine conſeſſo prædam petunt. N. B. art. 85. J. B. art. 20. & 21. Feltmann. d. 1. n. 16. Frantzk. 2. reſol. variar. 9. n. 3. & ſeq. Finckelthuf. obf. 56. n. 6. Carpz. P. 4. Jurispr. for. c. 35. D. 8. n. 12. & ſeq. & D. 10. n. 5. Richt. P. 3. Dec. 190. n. 129. ſeqq. Nec etiam quod captivus clam ſecum habet prædæ loco acquiſitum erit, quia nec poſſeſſum nec ſpecialiter

liter (cum tamen hodie universalis illa, quæ olim obtinebat, captivorum acquisitio cesser) apprehensum dici potest, sicut Paulus Jctus contra Brunum & Manlium respondit, lite de thesauro mota. l. 3. §. 3. ff. de acquir. vel amit. poss. ff. De cætero summi Principes hodie non adeo curiose inquirunt in ea, quæ Duces eorum prædæ nomine ceperunt, nili quod nonnulla occultationem nequaquam patiantur, e. g. tormenta majora & hujus generis alia. In Legibus militiae Suedicæ diligenter præcipitur de prædæ ab art. 83. usque ad 90. Adhuc subtilius in Legibus militaribus Danicis tit. von der Beute. ab art. 124. usque 129. Est enim prædæ multis controversiis & certaminibus obnoxia, atque interdum summe necessarium, ut militiae causa a prædæ abstrahantur milites, quia sæpe obstitit vincentibus instans inter ipsos certamen omisso hoste spolia confectandi; Facit. 4. hist. 78. dum omissis telis prædramanus impediunt. Idem. 5. hist. 17.

§. 10. Non modo res hostium, sed & ipsos capi supra diximus. Singularem tamen ob rationem id prohibetur in infantibus seu pueris 12. annis minoribus; inermes sc. & imbecilles illi sunt, neminique damnum inferre possunt, hinc in ordinatione Equestri art. 70. Kaysfer Ferd. III. Art. Br. art. 60. ibi: auch keine unmündige Kinder. Kaysfer Maximil. Ar. Br. art. 12. Fürstl. Würtenb. Articuls Br. art. 11. non solum prohibetur eorum læsio, sed & injungitur defensio, sondern derselben sich enthalten auch schützen und schirmen, bey Leibesstraff. &c. Sed nunc magis de lytro quæstio est, cujus æstimatio secundum Juris Gentium extensionem est in arbitrio victoris, Grot. de J. B. & P. lib. 3. c. 7. 2. 1. argumento eorum, quæ in Jure nostro dicuntur de debitore, qui ad evitan-

dos

dos carceres bonis, cedere tenetur. *l. 6. ff. de cess. bon.*
Mav. theat. conc. credit. c. 3. th. 5. Facere huc videnter
 verba *art. 95. R. B.* mag ein ieder dieselben schätzen und
 Kriegsgebrauch nach darmit handeln. Redemptus au-
 tem paterna pecunia ab hostibus, in collationem aliquan-
 do apud suos illam deducere non cogitur. *l. 17. C. de post-
 lim. rev. Barr. in l. Stribus. Bald. in l. omnimodo §. impu-
 tar. C. de inoff. test.* Atque ita in Dicasterio Lipsiensi judi-
 catum refert Burg. *1. obs. 40.* Quibus captivi apud nos ac-
 quirantur, docent Kaiser Maxim II. *Ur. B. 62. arz. Ferd. III.
 Ur. B. 67.* Jus militare Danicum. *art. 122.* Suecicum,
art. 88. Brandenb. *art. 70.* Holland. *art. 66.* addi etiam
 potest *Articuls. Brieff der Reichs. Bölder,* wie selb-
 ger den 6. Nov. 1672. auf den Reichs. Tag zu Regens-
 spurg verglichen worden, *art. 24.* ibi: Alle vom Feind
 gefangen sollen der Generalität zu fernerer Verordnung
 in dero General-Stockhaus geliefert werden. Aliquan-
 do etiam Imperator ad incitandos militum animos, quo
 pertinacius irruerent, vel deterrendos hostes, urbis expu-
 gnandæ permittit direptionem, quod per se illicitum non
 est, quamvis per accidens id nefas fieri possit propter cæ-
 des & cruciatur innocentium, & similia. Itaque Burger.
2. observ. 70. monet, Ducem, quando civitas Christiano-
 rum in prædam traditur, teneri omnino prohibe-
 re ejusmodi sæva & injusta, & quantum commode pote-
 rit ea impedire. Sed queritur, an res privata in ædibus
 sacris captae fiant capientium? Et certe, quoniam adversus
 talem, qui rem privatam in æde sacra depositam surripuit,
 non actio sacrilegii sed furti datur, *l. 5. ff. ad L. Jul. pecula-
 tus.* ideoque hanc rem prædæ cedere dicendum esse vide-
 tur, res namque sacris ædibus commendata certe sacra dici
 non

non potest, quæ in nullius bonis est. Cum itaque sit res privati & in alicujus bonis, eam prædæ loco habendam existimat Ajala *lib. 1. c. 5. n. 15. de jur. & offic. bell. motus l. 5. & l. 51. §. 1. ff. de A. R. D.* ut enim res in prædæ sit, & capientium fiat, sufficit eam hostilem esse. De Chirographis inter prædæ reperis, fuse tractat Burg. *1. obs. 26.* Illud denique prætermittendum non est, partem viri & prædæ hodie etiam obvenire illi cujus auspiciis aut ductu excursio facta, hocque usu servari & colligi posse arg. *art. 61. 62. 63. & 64. jur. mil. Belg. junct. l. 28. ff. de captiv. & postlim. revers. testatur Felmann. Resp. ad rem. mil. 9. n. 36.*

§. II. Ex prædictis factis constat non esse peculium castrense, quod non eo intuitu datur aut acquiritur, v. c. si quid alio respectu donetur filio militi a matre vel cognato. Ita quod Pater reverso donat, castrensis peculii non facit. *l. 15. ff. de cast. pec.* Non & in peculio castrensis est dos, quæ marito filio datur: hæc enim matrimonio cohæret & oneribus ejus, ac liberis committitur, qui sunt in avi familia, confertur. *l. 16. §. 1. ff. eod. tit. fac. l. 4. in verb. eisdem castrensis. C. de her. & leg. 1. Nec, si immobilia, filius in bellum procedens acquirit. l. 1. C. eod.* Quin nec prædæ ipse comparare debet in hostili solo, ne forsitan magis vi, quam jure emtiones contractæ videantur, *l. 9. p. ff. de re mil. & in fiscum redigetur acquisitum hoc pacto prædium.* Quod si tamen a Provinciali quopiam heres scriptus fuerit miles, ibi prædæ possidere non prohibetur: *d. l. 9. §. 1. cum hereditatis delatæ ratione quandoque nonnulla permittantur, quæ alias illicita forent; l. 1. §. 12. ff. ad L. Corn. de fals.* eo quod ultimæ voluntates sint favorabiles, & Reipublicæ interfit effectum fortiori suprema morientium elogia. Excipitur etiam, si prædæ paterna militum fiscus distrahat; ex æquissima ratione, ne

H

bona

bona familia exirent; inde enim singularis affectio, quod res majorum fuerint. *l. 35. de minor. l. 22. in med. C. de admist. rur.* Tandem, nec quilibet acquisitus militem decet, nec honesta etiam omnia ei suscipere licet, non ea scilicet quibus a militia arceretur, ut est administratio negotiorum vel similis occupatio, qua mediante quid acquirere valere. *Nov. nō. Marci. Stephani ad eam, n. 1.* ubi de voce Salgami

MEMBR. II.

De Peculio militari administrando & quomodo finiatur.

§. I.

Acquisitione peculii castrensis perspecta, cum ad ipsam deveniamus administrationem, coronidis loco ponimus supra jam indigitatam illam admonitionem, quod filiusfamilias pro patrefamilias in peculio hoc & circa id habeatur, quanquam talis revera non sit, & si servus, qui quoad potestatem dominicam ejus sunt, manumittat, ejusdem liberti afficiantur. Hinc si contingeret, ut talis aliquis servus testamento tam filii quam patris acciperet libertatem, & utique pariter decederent, non esset dubitandum, servum omnino ex testamento filii liberum fieri. *l. 19. §. 3. ff. de cast. pec.* Caterum possessionem ne quidem rerum castrensiū filii potest pater sibi asserere, cum ad effectum acquirendi possessionem requiratur mandatum legis vel hominis, seu consensus ejus, cui acquiritur, Jafon,

in l. 1. §. per procuratorem de acquir. poss. quamvis alias possit acquirere actionem suilem filio in peculio castrensi vel quasi, Bart. *in l. quod dicitur. n. 1. & 2. ff. de V. O. Mantic. de tac. & ambig. lib. 14. tit. 17. n. 4. & 6.* imo possessio facilius acquiratur, quam ipsa actio & obligatio. *l. 53. l. 20. in f. ff. de A. R. D. Tiraq. de jur. const. lib. 30. n. 13. in f.* Sic quod filius non habet a patre, hinc ei adimere nequit. *l. 7. §. ult. ff. de Senat. l. 3. ff. de interd. & releg.* Potest autem filius quoque vindicare singulari jure, (Regulariter enim ejus, quod sibi quisque comparasset licet aliena pecunia, dominus sit, & nummorum domino nulla competit ad rem emtam actio emtore invito, sed tantum ad pecuniam. *l. 6. C. de R. V.*) quod pecunia militari acquisivit. *l. 3. C. de R. V.* Simul etiam de castrensi peculio liberam disponendi habet licentiam & administrationem plenissimam, etiam non consentiente Patre; Platea *ad l. 2. ff. de cast. pec.* imo invito eo, vel actu inter vivos vel ultima voluntate illa, quæ ratione militiæ accepit in alterum transferre potest libere. *l. 2. C. de cast. pec. l. 7. §. f. ff. de donat. l. 11. ff. de rest. mil. pr. §. quib. non est permiff. fac. rest.*

§. 2. Sed tanem arma vendere legibus prohibetur, hæc enim alienasse aut abjecisse, maximum flagitium erat Romanis, *l. 2. §. 2. ff. de Captiv. l. 3. §. 13. l. 14. ff. de re mil. Lacedæmoniis, Plutarch. in Agesil. Germanis, Tac. de mor. Germ. c. 2.* aliisque populis quamplurimis. Id vero si contingat, armorum custodi, i. e. *Capitain d'armes* plerumque ea culpa imputatur. *Dn. Tabor. in armam. Justin.* Fit autem alienatio tum oppignorando tum ludendo, Papp. *ad jus mil. Holland. p. 188. seq. Dännemarc. Kriegs R. art. 67. segg. Schweizerisch. Kriegs R. art. 62.* An bona quoque fideicommissaria possint alienari militiæ causa? vid.

H 2

apud

apud Knipschildt. *de fideic. fam. Illustr. c. m. n. 206.* Certe militiam togatam, i. e. commoda illa, quae inermem militiam exercentibus publice praestabantur, in commercio fuisse, vendique emi & legari, aut alias relinqui potuisse, satis constat, quo & confirmant testatoris apud Scavolam verba l. 120. §. ult. ff. de leg. 3. Et ita militiae nomen accipiendum est in l. 22. & 49. §. 1. ff. de 2. l. 18. §. 2. ff. de alim. leg. l. 30. C. de inoff. test. l. 7. ff. de Minor. l. 27. C. de pign. l. 6. §. 3. de adv. div. jud. l. 20. C. de collar. Et de hisce militiis intelligendum est, quod constitutum a Justiniano sin Nov. 53. c. 5. & Nov. 97. c. 4. Befold. *rbef. pract. verb. Lands - Knecht, Burger. i. obs. 40.* Militias ex causa, Principis consensu vendi solitas, exponit Conan, *Comment. jur. lib. 4. p. 439. & 40.*

§. 3. Quid de hypotheca & oppignoratione castrensi? Valet hypotheca quoque in re, ad quam emendam pecuniam mutuavit miles, etiamsi sibi expresse de ea non prospexerit. l. 8. C. de R. V. Gl. in l. idemque. 7. ff. qui prior. in pign. sub. fin. Neguz. *de Pign. P. 2. membr. 4. n. 164* & P. 5. m. 2. n. 20. Berlich. *P. 1. concl. 65. n. 146.* Arma tamen oppignorare prohibitum est: test. Perez. in C. de remil. n. 38. in fin. Carol. a Mansfeld. in *mag. milit. tr. 2. p. 2. c. 3. lat. 169.* B. Struy. *ad tit. ff. quae res pign. rb. 18.* Carpz. in *Jurispr. for. P. 1. C. 29. n. 31.* Quin nec in his tacita hypotheca induci, neque executio fieri potest, arg. l. 40. ff. de re jud. Schneidev. in §. irem si Serviana. n. 43. J. de act. Coler. *Proc. exec. P. 2. O. 3. n. 132.* Matth. *de Judic. c. 13. rb. 17.* Item stipendia posse obligari pignori negat. Gloss. in L. Stipendia. 4. C. de exec. rei jud. arg. l. 5. C. quae res pign. oblig. non poss. Sub tacita etiam vel generali hypotheca, salarium non contineri, docet Gaitus *de credito. c. 4.*

g. 5. n. 95. nec etiam vestes. Marquard. de jur. merc. l. 1. c. 14. n. 27. nec donatiya militis. l. 5. C. quæ res pign. gloss. b.

§. 4. Nec minus ad negotia inter vivos contractus pertinent, quodque inde æs alienum exoritur. Est autem æs alienum castrense, quod in castris filius contrahit, ex quo & castrensis creditores. l. 1. §. 9. ff. de separat. In dubio autem filiusfamilias miles alias quoque illius peculii nomine contraxisse existimatur. l. fin. ff. ad SC. Maced. Et tamen peculiare, quod miles non possit debere quid ob vulnerum curationem; quippe ex Aurelii Cæsaris edicto miles agrotans aut ex vulnere decumbens gratis a Medico curari debeat. Flay. Vopiscus in Aurel. vita. Porro quoad mutuum in specie tenendum, quod miles mutuum sumere putetur militiæ causâ, Brunneemann, in l. 1. ff. de SC. Maced. n. 5. nec hæc præsumtio juris, quæ & de jure est, probationem in contrarium admittit, juxta Gloss. ad l. fin. C. de SC. Maced. Wesenb. in ff. de prob. n. 14. C. A. in tit. de prob. n. 15. add. Gothofr. de Jena de SCro Maced. Sect. 5. apb. 5. junct. apb. 13. n. 5. seq. Quin & in universum quoad peculium castrense cessat exceptio SC. Macedoniani. l. 1. §. ult. ff. eod. Plane cum ipso etiam Patre super eo, quod castrensis est peculii, contrahere potest. l. 2. ff. de contrab. emt. Atque hoc causâ non possunt heredes patris retractare contractum, ne quidem ob ingratitudinem, si pater ipsum non impugnaverit. Firmat hoc præjudicio H. Pistor. Obs. 27. n. 5. seq. imo & filius emere potest rem a patre oppignoratam, quia in peculio filius patrisfamilias vice fungitur. d. l. 2. de contrab. emt. l. 52. §. 1. ff. de furt. F. Arias de Mes. variar. resol. lib. 1. c. 34. n. 2. Ex tutela raro miles convenitur, cum non facile ad eam admittatur: vid. Montan.

de jur. Tut. c. 23. n. 36. Grænevveg. ad §. 14. f. de ruzel. nec privilegio huic renunciari posse, tradit Enenckel. de priv. mil. l. 2. priv. 15. n. 6. Limitationem id recipere, si literata, civilis aut alia per fora, extra militiam constituta, in testamento simul denominata sit, ex sententia quadam observasse de se ipso testatur Casp. Math. Schvvartz. in seinem richtigen Begweiser zu denen Kaysrl. &c. Kriegs- Articuli. tit. von dem General- Stab. arr. 3. quæ ad d. 28. Febr. 1674. in judicio Regio Stadenfi, ad Consultationem Inclutæ Facult. Jurid. Jenensis in causa actoris, cui ipse patrocinabatur, publicata est. Litem vero ullam penitus redimere non potest miles, Lenz. de cess. c. 8. m. 7. n. 3. non etiam fidejubere pro alio; Sande. l. 3. Decif. tit. 10. def. 1. quod procedit quoque in militibus nostri temporis actu militantibus, nisi in rem suam fidejubeant, aut vor ihre Notte und Spieß- Gesellen; Ant. Hering. de fidejuss. c. 7. n. 160. citati Reyger. verb. miles. n. 12. nec procurator in rem suam esse ob cessas actiones poterit. Lenz. c. 4. m. 7. n. 10. Dissent. Giphani. in l. 41. ff. de procur. n. 5. per l. 9. C. eod. tit. Tandem contrahere cum concubina vel ei per contractum quid tribuere prohibetur. Befold. P. 3. Consil. Tubing. Conf. 96. n. 7.

§. 5. Inter mortuos constat, quod jure singulari & secundum simplicitatem Juris Gentium testentur milites, Bolognet. in rubr. ff. de vulg. & pupill. subst. n. 11. fol. 246. quoque testamentum eorum valeat quo voluerint modo. l. 1. ff. de rest. mil. Gail. l. 2. obs. 118. Wesenb. in Consil. 12. P. 1. Testari autem potest etiam is, qui com meatum, i. e. licentiam abeundi impetravit, modo non in mora fuerit, quo minus ad castra redeat, arg. l. 1. ff. ex quib. caus. Maj. l. 78. in p. ff. de Leg. 3. Carpz. P. 3. C. 4. D. 28. Apud Romanos etiam moris fuit,

fuit, ut filiusfamilias equestri militia exornatus & in comitatu Principum retentus, cingi confestim debeat & tum de castrensi peculio testamentum condere poterat. Cum primum enim militiae *signum* seu insignie habuit & non ante, miles fuit. *l. penult. ff. de milit. test.* Speidel. *in spec. verb. Soldat.* Hoc testandi privilegium cur ad alios v. g. Consiliarios bellicos, Medicos ac reliquos in hostico degentes extensum sit, elegantes reddit rationes Finckelthuf. *obs. pract. 46. n. 16. seq.* Inprimis autem de eo, quod in castris adquisierant testamentum condunt milites ex constitutionibus Principum, & donare mortis causa tanquam Paterfamilias possunt; §. *ult. f. de milit. test. l. f. C. de inoff. test. l. 32. §. 8. ff. de donat. inr. vir. & uxor. l. 15. ff. de don. mort. caus.* & quidem istud non communi tantum sed militari etiam & proprio jure. *d. §. ult. f.* An de aliis etiam bonis quam hoc peculio jure militari extra castra & expeditionem testari possint? disputat Betsius *de pact. fam. illust. p. 119.* Verum, nec in hoc favor testamentorum militarium substitit, sed faciunt quoque ut institutus desinat esse heres post tempus certum, i. e. directo possunt substituere tam minoribus quam majoribus, in casum, si heredes erunt. Bolognet. *d. l. num. 12. fol. 246. & num. 69. fol. 252. seq.* Filius hanc rem tractat Fusarius Brixienf. *de substit. mil. direct. qu. 206. seq.* Sin autem solemniter creati non sint, & nomen saltem habeant vel dignitatem, ut equites aurati, minime gaudent privilegio directo substituendi, nisi armis revera incumbant & stipendium accipiant. Betf. *cir. loc.* Sed si de voluntate militis ambigatur, an is voluerit condendo testamento privilegio an communi jure uti, in dubio praesumitur, quod jure communi testatus fuerit; atque hoc an perpetuo verum

rum

rum sit, vid. Mascard. *V. 2. de probat. concl. 1058.* An chi-
rographum militis loco testamenti habendum? v. Manz.
Dec. 33. n. 10. Mantic. de conj. ult. vol. 1. 6. tit. 1. n. 6. Struv.
de success. c. 2. tb. 3. Nudæ tamen locutiones ac pollicita-
tionis circa hæreditates in eventum mortis facta vigorem
testamenti non obtinent. Burger. *1. obs. 45.* nec etiam Co-
dicillis directo possunt dare hereditatem per *l. 19. in pr. ff.*
de test. mil. tum per *text. in §. 2. ff. de Codicill.* ibi: *ne con-*
fundatur jus testamenti & Codicillorum. l. 14. C. de test.
Bocer, *Class. 3. Disput. 6. n. 18. & in d. tract. de bell. lib. 1.*
c. 25.

§. 6. De cætero si miles, postquam de peculio
castrensi testatus esset, ab hostibus captus fuerit & apud
eosdem decesserit, L. Cornelia scriptis etiam subveniet he-
redibus, *C. A. de pec. tb. n.* Ob graviora quidem delicta,
v. g. si miles sacramenti fidem rumpit, Præfectum suum
aut Ducem deserit &c. damnato militi testamenti factio
omnino denegatur: *l. n. p. ff. de test. mil.* propter leviora
autem, ut sunt vagari per castra aut emanere &c. sal-
vum manet privilegium testandi super bonis castrensibus.
Moribus autem hodiernis pro singulari privilegio hoc
neutrquam reputandum, quia hodie etiam pagani ad mor-
tem damnati de bonis suis valide testari possunt, nisi ejus-
modi delictum commiserint, quod simul confiscatione bo-
norum coerceretur. Carpzov. *in Prax. Crim. P. 3. qu. 135.*
n. 20. & 21. Querela inofficiosi etiam non potest impu-
gnari hoc testamentum: quid si vero testetur filius paga-
nus de peculio. Castrensi, ignorans patrem esse mortuum,
an ita testamentum quoque filii ad bona a patre ad ipsum de-
voluta pertinet? affirmat *l. 9. §. 2. ff. de cast. pec.* ne pro parte
testatus pro parte intestatus decedere videatur, contra *l. 7.*
de R. J.

de R. 7. Plane etiam fideicommissio patrem in bonis castrensi-
 bus gravare potest. A. Faber. *err. pragm. Dec. 43. error. 5. n. 7.*
 Concubinae vero omnino prohibetur quid relinquere,
 aut mulieri quam stupravit, ceu nec meretrici quid legare
 potest, hocque causa relictum ad fiscum perinet, *l. 12. ff.*
quæ ut indign. l. 21. §. 1. de test. mil. ne miles fideis illius
 adulationibus privetur bonis, arg. *l. 2. C. de donat. int. vir.*
Et uxor. atque præterea, ut tanto magis ejusmodi persona
 a militum consortio & contubernio absterreantur & absti-
 neant, sicque castra ab ejusmodi fecibus repurgata serven-
 tur. Tandem accretio in hujusmodi testamento locum
 non habet. *l. 6. l. 19. ff. de test. mil.* Valet tamen pactum mi-
 lites super successione futura, & hoc in vim ultimæ volun-
 tatis. *l. 19. C. de pact. Dd. in hunc rext. H. Pistor. l. 4. q. 2.*
n. 36. cum limitat. Qua ratione debita hereditaria sol-
 vantur? v. Joh. Voët. *de fam. herisc. c. 12. n. 7. Et 16. n. 6.*
 Burger. *l. obs. 47. Coët. de jur. Et priv. mil. l. 1. c. 22.*

§. 7. Ad negotia inter mortuos peripere non mi-
 nus donationem mortis causa, probat. *l. ult. C. de donat.*
 Ferd. Arias de Mesa. *var. res. l. 2. c. 39. n. 10.* Qu. itaque an
 filius possit donare mortis causa de castrensi peculio? Af-
 firmat *l. 7. §. ult. ff. de donat.* vid. Ant. Faber. *d. in de-*
cad. 47. error. 19. n. 12. Et dec. 43. error. 10. n. 11. Quid si
 patri quid donaverit & alium instituerit heredem? Valet
 ejusmodi donatio. Id. *error. 5. n. 8.* Vicissim quando pater
 restatus est, non potest filio militi in legitimam imputari
 peculium castrense. Bald. *in l. omnimodo. §. imputari. C. de*
inoff. testam. Si tertius filiofamilias bona castrensia relinque-
 rit, & pater ex persona filii succedat, conceditur illereme-
 dium *l. ult. C. de Edict. Div. Hadr. roll.* quando enim
 I
 filius

164

filii castrensis fuisse institutus, isque hereditatem adire nolle, tunc pater heres fit & habetur, ac si ab initio fuisset scriptus heres. *l. ult. §. 2. C. de bon. quæ liber.* Cum itaque re ipsa efficitur heres, sequitur, illi haud denegandum esse hoc beneficium. Zuchard. *in l. 1. C. qui admitti. n. 254.* Menoch. *de adipisc. possess. remed. 4. n. 275.* Fallit si filius ipse bona castrensis jam apprehenderit: tunc enim pater hujus beneficii vix particeps fieri poterit, quod in his non consideratur aliqua patria potestas, ex quo ipse filius in his paterfamilias habetur.

§. 8. Illud adhuc notandum, quoad casum testati, de militibus Sancti Jacobi, Calatravæ & Alcantare, quando illi de rebus suarum Commendarum possint disponere. De qua re vid. Navar. *in c. fin. quæst. 1. n. 19.* contra quem tenet Gutierrez. *lib. 2. pract. quæst. 113. n. 2.* Molin. *lib. 2. de Hips. prim. c. 9. n. 69.* ubi resolvit, quod possint disponere de fructibus suarum Commendarum ad libitum sine peccato. Clericis etiam de bonis post Clericatum acquisitis, data est testandi licentia, per auz. *Presbyteros. C. de Episcop. & Cler.* In illis vero, quæ antea acquisiverunt, præjudicare nequeunt patri in usufructu illi super eisdem competente. Azo *in summa. n. 19. C. de Episc. & Cler.* Covarruv. *in c. quia nos. n. 1. de testam. Cavall. opia. 74. n. 23. & 25.* Item quilibet filiusfamilias v. g. Senator, advocatus &c. de peculio quasi castrensi testari potest, etiam invito patre, ex Constitutionibus ad exemplum castrensis peculii. Anton. Fab. *Cod. Sabaud. lib. 8. tit. 33. def. 3.* Trentacinq. *var. res. lib. 1. tit. de pecul. res. 1.* An autem Doctores legentes & Advocati directo ad instar militum possint subfistire, latius tractat Bolognet. *in l. Centurio. n. 14. seq. de vulg.*

vulg. & pupill. substit. fol. 258. Plane etiam in quasi castrensi peculio querela inofficiosi locum non habet. Trencating. loc. cit.

§. 9. Quod si vero filiusfamilias miles intestatus moritur (quanquam si in bello pereat, vivere intelligatur per decus in aeternum. l. 22. ff. de test. tut. add. Georg. de Cabedo, Decis. Regn. Lusit. 147. P. 1. qui casum specialem tractat,) successorem non minus habet a Lege. De una enim legione intestatus decedens absque legitimis heredibus, de jure Codicis successores habet commilitones de sua legione. l. 2. C. de hered. Decur. Speidel. in spec. verb. Soldat. Conf. omnino de legitima militis successione in bonis castrensis, Ant. Faber. d. err. pragmat. decad. 72. error. 9. Patre vero superstito olim si decesserit intestatus, peculium ejus communem cum reliquis naturam obtinuit. l. 1. 2. & 9. ff. de cast. pec. Nunc ex J. Novellarum si superstites habeat liberos, non occupabit pater bona jure peculii, ut antea; dd. rr. l. 18. ff. ad L. Falcid. sed potior erit in succedendo causa liberorum ex Constitutione Justiniani Nov. 115. c. 4. Christin. Decis. 138. n. 15. Brunnemann. ad tit. C. de castr. pec. n. 6. & 7. Plane sicut hereditas olim Pandectarum jure non fuerat ejus, qui peculium habet; cujus enim hereditas aliqua est, ejus peculium aliquod esse impossibile est; ita nec pater in eo erat heres filio; uti nec in quasi castrensi: Bolognet. in L. cum filiusfamilias ff. de leg. 1. n. 35. col. 3. fol. 122. sed jure peculii succedebat, l. 5. C. de castr. pec. l. 1. ff. eod. cujus effectus proponuntur in C. A. de pec. th. 10. Et sane multum interest, an in peculio castrensi, ut & quasi, filius patrem habeat heredem, & hic jure heredis an potestatis acquirat. Perez. in C. de cast.

castr. pec. n. 7. Olim tamen heredis loco erat quodammodo, videlicet, quando peculium occupavit castrense filii, potuit & debitores filii convenire & a creditoribus filii conveniri, saltem ad peculii finem: *l. 17. ff. de castr. pec.* quia licet heres vere non sit, heredis tamen locum obtinet. Ant. Fab. C. Sab. *lib. 6. tit. 37. c. 2. def. 6.* Parum autem refert ab hac parte, an quis heres sit, an loco heredis. *l. 2. ff. ad Sc. Trebell.* indeque etiam beneficio: *L. ult. C. de edict. Div. Hadr. roll.* utitur, ut antea monuimus. Quod si ex sanguine non habeat heredem, vexillatio militi ab intestato succedit. *l. 1. C. Theod. de bon. milit.* Et hæc quidem ita accipienda sunt, si miles sua morte decessisset; nam si capere damnatus esset, in bonis castrensibus cognati ad quintum usque gradum duntaxat succedebant, & post eos fiscus. *l. 2. ff. de ver. & mil. success.* Et hæc etiam distinctionem agnoscunt Græci *lib. 45. Basilicorum.* Add. Carol a Mansfeld. *in mag. mil. tr. 2. c. 20. lat. 337. seq. Cœt. de jur. & priv. mil. lib. 2. c. 12. Schwend. de re mil. lib. 94.* Imo etiam Duces alias quid sibi vindicant, de quo Burg. *in obs. 43. & 47.*

§. 10. Ipse filiusfamilias miles si patri defuncto succedit quacunque ratione, non confert fratribus; quod peculii castrensis nomine habet, idque præcipuum esse oportere, multis constitutionibus continetur. *l. 1. §. 15. ff. de Collat. l. fin. C. cod. l. 4. C. fam. herc. Alciat. præsumt. 27. reg. 3. Gratian. discept. for. jud. q. 993. n. 20. seq.* Militia autem a patre filio emta ab ipso conferri debet, illique imputabitur per tex. *in L. omnimodo. 30. §. imputari. 2. C. de inoff. test. Bald. in l. hanc. n. 3. Bart. in l. 1. §. nec castrense. ff. de collat.* & hanc sententia veriorum scribit Ripa,

Ripa. in l. in quartam. n. 163. ff. ad l. Falcid. & communem opinionem esse, Roland. Tom. 2. consil. in consil. 21. n. 16. Et quamvis Dd. de ratione Legis hujus admodum solliciti sint, eorumque rationes ante Justinianum concluderent; tamen quia Justinianus hoc datum esse voluit ob causam, ei standum erit, quoniam non curamus de modo, quando habemus effectum & interpretationem. l. 29. §. 7. ff. de liber. & posthu. Bolognet. ad l. in quartam. ff. ad l. Falcid. n. 309. col. 1. Procedit autem hæc dispositio, quando militia ad heredes transitoria est, aut vendi rursus potuit alii, vel venalis & transitoria simul est, quia Imperator in d. §. imputari. 29. tantummodo cum illis qualitatibus imputari eam voluit. Ex quo etiam colligunt Dd. expensas factas pro filio Doctorando non videri posse imputari, quia Doctoratus ad heredes non transmittitur, neque potest vendi: & ideo non dicitur habere commodum pecuniarium interpretative per legem, & præsumitur pater fecisse dictam expensam propter honorem suum & filii & gratificationem Consanguineorum: l. 7. §. 16. ff. de collat. l. un. C. de peric. success. parent. Bolognet. d. l. n. 313. Carpzov. P. 3. C. 11. D. 17. Schepliz. P. 3. Consuet. Marg. tit. 3. n. 19. Brunnemann. an l. 4. de cast. pec. n. 8. seq. Non etiam acquisita a Clerico ex rebus Ecclesiasticis collationi obnoxia sunt, cum sint loco peculii quasi Castrensis, in quo plenum competit jus de eo disponendi. l. 33. C. de Epist. & Cler. Holt. in c. quia nos. ubi Covarruv. n. 2 & 3. de testam. Quid de eo, quod ex re patris sua industria acquisivit filius, statuendum sit? superius traditum, Atque hæc administratione peculii militaris: restat, ut paucis adhuc de judicio & præprimis foro competente, co-

ram quo lites de peculio castrensi ortæ dirimi debeant, videamus.

MEMBR. III.

De

Judicio.

§. I.

Milites uti multis dotati sunt privilegiis, ita singulari re etiam & privilegiarum habent Judicium seu Tribunal, quo illi ex privilegio coram Magistro militum forum sortiuntur, fac. l. 3. p. ff. de re mil. l. 4. §. 5. l. ult. eod. Kaysers Maxim. R. B. Rubr. wie das Ketter Recht zubestellen. Königl. Schwedische Ober: Gerichts: Ordnung. in Corp. Milit. p. 195. Holländ. Kriegs: Recht, quod publicavit Papp. usque adeo ut secundum quorundam locorum statuta, Duces, Præfecti & Judices militares, de omnibus in universum militum causis cognoscant private, inhibeanturque ab ipsis Judices ordinarii paganorum, post Clar. Cavallin. Mastrill. Tom. Charlevallius Hispan. de Judic. tit. 1. Disp. 2. Burger. Cent. 2. observ. 26. & 97. Lobrinus in annor. ad Laz. Schwendi Kriegs: Discours. p. 89. Alibi vero locorum, non continet hoc Judicium causas Civiles, sed ratione illarum milites forum judicis ordinarii agnoscunt, & sic v. g. milites negotiatores præscriptione fori non gaudent. Charlevall. d. l. & q. 4. n. 412. Exercetur enim illud vel inter milites ipfos,

ipfos, vel inter militem & paganum simul, l. 6. C. de *Ju-
 risdict.* respectu tamen prorsus diverso, cum *Viri Illustres*
 (verba sunt Impp. Gratiani & Theodosii) *Comites & Ma-
 gistri peditum in Provinciales* nullam penitus habeant po-
 testatem in l. 1. C. de offic. Mag. mil. Milites vero coram
 hoc judicio omnino stare & causam dicere coguntur, non
 gregarii solum, sed etiam officiales. Lobrin. d. l. p. 110. ibi :
 vor das Regiment = Gericht, und consequenter vor
 den Regiment = Schultheissen gehören alle Mißhand-
 lungen und Fehler, welche die Soldaten in gemein re.
 Gros = und Kleinhans &c. Reut. Best. art. 50. ubi
 tamen discrimen servandum, quod non omnes indistin-
 cte milites forum sortiantur coram regiminis sculteto,
 sed ex his quidam coram Generali Auditore sint conve-
 niendi. vid. Schwedische Ober Ger. Ordn. rubr. von
 General. Stab. §. 8. Klock. Conf. 83. n. 1. & 8. Lite igitur
 pendente si quis factus est miles, an fori privilegio
 gaudeat? v. Gratian. d. rr. g. 421. n. 29. & an id in feudo
 habeat locum? Rosenthal. Synops. Jur. feud. c. 12. Conf. 1.
 n. 15. Ventulantur enim in hoc judicio omnes causæ con-
 tentiosæ Jurisdictionis, tam Civiles quam Criminales;
 Seculares & Ecclesiasticae, Königl. Schwed. Kriegs-
 Ordn. tit. 3. vom Beruff der Feld = Prediger. §. und
 damit nun. mode in illud sint deductæ, quippe quod
 de eo, quod judicio comprehensum non est, iudex sen-
 tentiam proferre nequeat. l. 3. C. de edend. Causæ vero
 voluntariæ Jurisdictionis, v. g. insinuatio contractum,
 pactorum de futura successione &c. tam coram Regimenti
 Sculteto, quam Generali Auditore, peragi possunt. Königl.
 Schwed. Oberger. Ord. rubr. von des General. Audi-
 teurs

teurs Ambt. in Corp. Jur. mil. p. 206. §. 3. Quod Auditoris officium cestat, si militantes pro functionibus debitisque publicis vel privatis ante, aut dissoluta militia contractis conveniantur. l. un. C. in quib. caus. mil. for. praescrip. Hoc enim causa privatis actionibus occupati sacramento sunt solvendi, l. fin. de re mil. adque ordinarium judicem remittendi, l. r. §. 6. eod. und haben in Civilibus die Soldaten sich keines privilegii zu getrossen, sondern müssen vor Obrigkeit des Orts stehen, wenn sie pro functionibus debitisque publicis vor Gericht gefordert werden.

§. 2. Filiusfamilias igitur ex castrensi peculio coram hoc judicio militari tenetur respondere creditoribus castrensibus. Illud enim probe notandum, quod illa conclusio, ob debita civilia militem coram iudice militari forum sortiri, vix aliter procedat, quam de his debitis, quae in castris contrahuntur respectu militiae, exclusis reliquis, quae sunt civitatis, per d. l. un. ibi: imo & in aliis privatis actionibus occupatos volumus respondere. C. in quib. caus. Quamquam alias & non castrensibus de hoc peculio teneatur, e. g. uxori dotem repetenti; ubi & illud commune militis privilegium habet, ut in id duntaxat, quod facere potest, condemnetur. l. 7. ff. de cast. pec. Quo tamen casu, non denegatur his qui cum eo contraxerunt, postquam militare cepit, facultas impetrandi separationem bonorum castrensiu a peculio pagano. C. A. ad rit. de pec. cast. §. 10. n. 10. Pater utique ex peculio castrensi conveniri nequit, nec personali nec reali actione l. 1. §. 15. ff. de cast. pec. Quod si tamen sponte actionem a castrensibus creditoribus adversus filium pati velit, cum in solidum, ut quili-

quilibet defensor, non peculiotenus defendere debet, *d. §.* quanquam patri non possit solvi ratione alterius, quam profectitii & adventitii peculii. Dec. *in l. filius. 23. n. 6. C. de pact. Alexand. Lib. 2. Consil. 4. n. 3.* Caterum executio fit adversus militem in castrensi peculio, Neap. *3. dig. tit. pecul. c. 3. Richter. Dec. 1. n. 24. Surd. de alim. tit. 7. qu. 31. n. 6.* tantum, quod in arma fieri nequeat, *l. 40. ff. de re jud. neque arrestum in stipendium decerni. Mæv. P. 8. Dec. 271.* Non etiam citatio realis ob civile debitum suscipitur adversus militem aut is arrestari potest, si solvendo non sit. Dit. Covarruv. *l. 2. var. resol. c. 1. n. 4. Jac. Menoch, arbit. jud. l. 1. q. 88. n. 9. Brunnem. de cess. honor. q. ii. Caccialup. de debit. suspect. q. 5. n. 12.* Si autem hoc, ubi prorsus solvendo non est; Ergo multo minus capi & arrestari poterit, si moram tantum in solutione nectat, solvendo existat, & alibi bona possideat, qui, difficilius ad detentionem ob moram, quam uti quis omnino non existat solvendo, devenitur. *l. 1. l. ult. C. pr. qui bon ced. poss. l. 12. C. de O. & A. Berlich. P. 1. Concl. 75. n. 15.* Hoc tamen beneficium ad illorum personas pertinet, dum militia funguntur, ne avocati Reipublicæ necessitudines deferant; at non perinde ipsorum bona sunt immunia, quin potius, si iusta suberit causa, arresto possunt affici. Coler. *de process. exec. P. 2. c. 3. n. 137. Mæv. p. 9. Decis. 21. n. 1. seq.* Sic Scholares si de fuga suspecti sunt pro debitis in personis & rebus adhuc residuis arrestari possunt, prout experientia docet, & in hoc derogatur ipsorum privilegio ex *aut. habita. C. ne filius pro patre.* per consuetudinem sc. contrariam. Coler. *d. tr. P. 1. c. 2. n. 127.* Miles autem nullo modo in carcerem potest conjici ob debita,

K

quin

quin potius beneficio competentiae fruitur, ne scilicet egeat. *l. 6. l. 18. ff. de re jud.* Dn. Rachel. *Dissert. de benef. compet. tb. 24.* Berlich. *Conclus. 28. n. 36.* B. Struv. *Synt. Jur. Civ. Exerc. 44. tb. 20.* Enenckel. *de priv. mil. lib. 2. priv. 20.* Et juris est, illum exceptioni huic renunciare non posse, Gothof. *ex Zas. n. 4. ad d. l. 6.* atque id hodie- num servari, testatur Græneweg. *ibid.* Quod an solum ad debita in castris contracta pertineat, qu? Gloss. quidem *in l. 6. C. de pec. cast.* Burger. *Cenz. i. obs. 40.* hoc ita restringit per §. 3. *F. de test. mil.* ubi *bactenus militibus privilegium concedi dicitur, quatenus militant & in castris degunt.* Dubitat tamen ab Esbach. *in not. ad Carpzov. P. 2. Def. 25. n. 9.* add. Zanger. *de Except. P. 2. c. 15. num. 59.* Enenckel. *de priv. mil. priv. 19. n. 3. & 4.* quod textus ille, non de omni militum privilegio, sed de eo tantum, quo in testamento condendo fruitur, loquatur. Et sane reliqua, quæ militibus hoc beneficium in jure tribuunt loca, sine distinctione id adstruunt, nec ulla lex, quæ contrarium teneat, reperitur. Lege autem non distinguente nec nostrum est distinguere; imo expresse hoc asserere videtur. *l. 7. ff. de cast. pec.* Imprimis vero illud accedit, quod milites hoc privilegium dignitatis & existimationis intuitu aut etiam salutis tuendæ causa obtinuerint, ut ratio ostendit, & Dd. ipsi profitentur. Quo utique sine excidisset Imperator, si non in omnibus idem statuatur. Extenditur quoque hoc privilegium ad milites togatos, Advocatus v. g. Doctores, &c. propter omnis generis disciplinarum legumque divinarum & humanarum cognitionem, cum beneficium hoc magis ob dignitatem, quam actum militiæ datum videatur.

Ever.

Everhard. *in Topic. in loco a militia armata ad militiam caelestem.* Brun. *de cess. bon. q. 3. n. 10.* Coler. *d. tr. P. 2. c. 3. n. 119.* ubi *n. 121. & 23.* habentur limitationes. Contrariam tamen opinionem communiter servari de facto, fatetur Albericus *in d. l. 6.* add. *Cavallos opin. commun. contr. comm. q. 477.* An idem habeat Vasallus, Nobilis? dubitat Gofwin. ab Esbach. *ad Carpzov. P. 1. C. 32. D. 15. n. 3.*

§. 3. E contrario etiam fit executio instrumenti garantigati in militis commodum. Cod. Fabr. *lib. 2. tit. 8. def. 5. & lib. 4. tit. 7. def. 8.* Illud Qu. An in solitem ipse teneatur, quando non confecit inventarium? Et quidem milites nunquam ultra vires hereditatis teneri ex Legge Gordiani, §. 5. *f. de hered. qual. & differ.* ibique Dd. *L. fin. in pr. C. de jur. delib.* certo constat. Licer enim Justinianus beneficium inventarii tam militibus quam caeteris commune postea introduxit, saluberrime tamen *in d. l. f. §. f.* constituit, quod milites, etsi propter simplicitatem dictae Legis subtilitatem non observaverint, ultra tamen non teneantur, quam in hereditate invenerunt. Nec obstat *Nov. 1. c. 4. §. 2. verb. five militarari.* Cujacius enim in explicatione hujus Nov. asseverat, *d. §. 2.* non pertinere ad totam praecedentem constitutionem, sed ad pœnas non observatae ultimae voluntatis. Deinde in tota hac Nov. non continetur dispositio de obligando herede, si inventarium conficere intermiserit, ultra vires hereditatis, sed tantum de amittenda hoc casu Falcidia. Quamvis ergo & hoc largiri velimus, male tamen colligitur, in eo etiam Constitutionem Justinianeam *d. l. fin.* correctam esse; in quo ergo id non reperitur correctum, ibi consistet prior

illa de militis privilegio constitutio, inquit Mæv. *Constit.* 31. n. 52. *seqq.* Porro Q. an post sententiam adhuc opponere possit quamlibet exceptionem? v. Umm. *de process.* *Disp.* 8. n. 59. *in med.* Illud quidem singulare est in conditione indebiti, quod actor miles non teneatur indebitum probare. Eneenkel. *de priv. mil. lib.* 2. c. 33. Christlin. v. 2. *Decis.* 149. n. 14. Potest vero etiam bonis cedere: quo tamen casu arma retinet, gloss. & Dd. *in l. 125. ff. de V. S.* Brunnem. *decest. bon. qu.* 3. n. 7. Eneenkel. *d. rr. priv.* 21. n. 3. Quod si autem exceptionem omiserit, in integrum restitutione fruitur; *l. 1. C. de jur. & fact. ign.* sed, non nisi ob impedimenta propter militiam: Unde, si post litem jam ceptam ultro quis nomen militiæ professus, nullo constituto procuratore ad istam, obiit, ei non magis hoc proficere, quam voluntariam absentiam, decisum apud Mæv. *P. 4. Dec.* 229. Quamquam & tunc restituatur, quando creditor pignus ipsius vendidit dolo. de Mesa *d. rr. lib.* 1. c. 30. n. 10. Nec minus privilegium quoddam habet in expensis lites. *Surd. Dec.* 274. p. 729. Tandem pater quoque actionem utilem potest acquirere. ratione peculii castrensis vel quasi, ut supra; quod si vero occuparit peculium castrense actiones an habeat, & an sint contra ipsum? docet Faber. *in Cod. Sabaud. lib.* 6. tit. 31. def. 6. Utrique si rem castrensem abstulit, ipse in factum actione tenetur, i. e. ea, quæ infamiam non irrogat: placuit enim filium adversus patrem ob reverentiam ei debitam non posse ignominiosam actionem exercere. *l. 5. ff. de obseq. parent. & patron.* *l. 11. ff. de dolo. l. ult. §. ult. l. 52. §. 6. ff. de furt.* quo §. significat quidem Ulpianus propter res furto subtractas patrem conveniri actione, sed in factum; Quam sententiam verio-

veriozem esse agnoscit Cujac, *lib. 3. obs. c. 37. & in l. 11. de dolo. Hillig. in not. ad Donell. lib. 17. comment. cap. 4. Lit. H.*

§. 4. Non idem favor est militiae in factis illicitis; & puniuntur quidem milites si in castris delinquant a Ducibus suis. *l. 12. §. 2. ff. de re mil. Mart. Laud. in rr. de milite. qu. 37.* quod in tantum est verum, inquit Farinac. *q. 4. n. 4.* ut milites delinquentes in castris, si fuerint reperti extra castra, debeant remitti ad magistrum militum; idque in facto obtinuisse testatur ibid. add. *Consl. 4. n. 17. seq.* Singulari autem ratione ob delicta militaria poena infligitur, duo & detentio pertinet; item amissio armorum; Haec enim in bello qui amisit vel alienavit, capite punitur; humane militiam mutat. *l. 3. §. 13. ff. de re mil.* wann ein Soldat, seine Wehr und Waffen hinweg wirfft, oder im Felde verlässet, der soll nicht allein mit den Gassenlauffen (virgarum transcurfione) gestrafft werden, sondern auch hernacher aus dem Lager liegen, plane ad veterem disciplinam, de qua Liv. *l. 10. ibi: cohortes, qua signa amiserant, extra vallum sine tentoriis destitutas invenit* &c. Schwedisch. Kriegs R. *art. 74.* Idem de signiferis dicendum, qui adhuc hodie jurant, se ad extremum vello involuturos, & se macari potius, quam illud auferri passuros esse. Add Menoch. *de recuper. possess. remed. 9. n. 300. in fin.* Tacit. *de mor. Germ. e. 6. in fin.* Non mistus & pecuniarie coercentur milites. Lill. *de multa, & jur. multa c. 8. n. 57. per. l. 3. §. 1. ff. de re mil.* quo spectat illud Festi; *Confohastaria dicebatur, cum militi multa nomine ob delictum militare indicebatur, quod hastas daret. privabatur igitur patre armorum, eaque pecunia debebat*

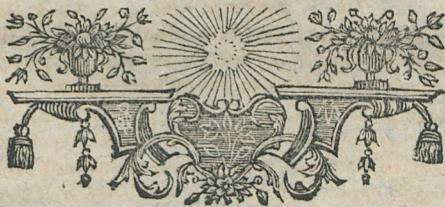
luere: Aut etiam cum aere privantur, & stipendia non procedunt. De quarum pœnarum distributione, conf. Ceter. *d. rr. lib. 3, c. 17.* Felmann. *de cadav. inspic. c. 60, n. 2.* Et quanquam castrense peculium fisco ob dilectum militare non adjudicetur. Alexand. *in l. si finita. §. si de veftig. n. 49. de damn. infect.* Boër. *Dec. 7, n. 41.* Sunt tamen casus in quibus castrense & quasi castrense peculium confiscari potest, uti probant Mascard. *vol. 3. de probat. concl. 1158. Dd. adducti Farinac. q. 25, n. 12. & 13.* & eandem opinionem tenet Gonez. *var. resol. tom. 2. tit. de contract. n. 15.* & veriorum, præcipue in crimine læsæ Majestatis, dicit Gig. *lib. 2. tit. de pœnis. q. 12.* Sed ob delictum patris suo peculio filius non privatur, Rosenthal. *c. 10. concl. 6. n. 2.* neque confiscatis bonis patris sub hisce veniunt bona filii, ne quidem profectitium aut adventitium peculium *l. 3. §. 4. in fin. ff. de minor.* Mascard. *de prob. v. 3. concl. 164. n. 20.* Menoch. *de recup. possess. remed. 9. n. 73.* Alias quoque militum violentiam coerceri oportet, nec impune illi rem aliquam vi invadunt, Mæv. *P. 4. Dec. 218. per tot.* aut propria auctoritate res debitores capiunt, propter regulam generalem, quod nemini liceat sibi jus dicere propria auctoritate. *l. 13. ff. quod met. caus. l. 14. C. de Judæis l. un. ne quis in sua caus. jus sib. dic.* Burger. *3. obs. 2.* Illustr. Dn. Præsæs *in Analect. ad tit. de ve mil. rb. 42.* Neque vero juris ignorantia excusat militem in his, quæ naturali jure improba sunt. *l. 2. C. de in jus voc. Paris. lib. 4. consil. 149. n. 20.* ceu nec præsumitur ignoranter quid fecisse. Socin. *in Consil. 47. num. 11. lit. 1.* Gravett. *Conf. 413. n. 10.* Menoch. *de præsumt. lib. 6. præsumt. 23. n. 18.* quanquam ignorantia juris militibus alias ad excusationem fa-
pe

pe proficiat. *l. 9. §. 1. ff. de jur. & fact. ign.* Rationem ponit Imperator in *l. f. pr. C. de jur. delib.* Cum primis vero miles castris dimissus ad ignorantiam juris Civilis frustra provocat. *l. 17. §. fin. ff. de test. mil.* Mæv. *cit. loc.*

Et hæc sunt Ben. & Cand. Lector! quæ pro ingenii nostri tenuitate de *jur. pec. milit.* publici juris facere potuimus. Fateri quidem necessitas jubet, multa adhuc in profunda hac materia desiderari, sed cuncta hic apponere, non minus chartæ quam etiam temporis spatium prohibet. Si vero in tam arduo negotio uno vel altero loco impegisse aut errasse me contigerit, est quod a Te Ben. & Cand. Lect. obnixè rogito, ne mihi vitio id veritas, sed potius memor esse velis illius Nostri Justiniani, *consist.*

contra. §. 14. C. de V. F. E. dicentis: *In nullo penitus peccare, divinitatis magis, quam humanitatis esse.*

SOLI DEO GLORIA.

Jena, Diss., 1697 (1)

Mus A+15

1017

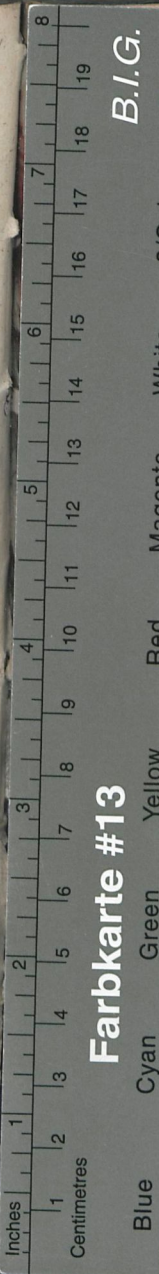

Pr. 42. num. 21.

1697, 13

17

D. B. V.
NAVGVRALIS IVRIDICA
DE
RIBVS
MILITARIS

QVAM
PÆSIDE
CHRISTOPHORO
NCKERO

in Glubzstāt & Rōtschau
O-VINARIENSI INTIMO SVPR.
PÆSIDE FACVLTATIS IVRIDICÆ ET
S. ORDINARIO ANTECESSORE ET
ICIALIS ASSESSORE PRIMARIO

LICENTIA
QVÆ IURE HONORES ET PRI-
M MORE RITE CONSEQVENDI
TORVM DISQVISITIONI SVBMISIT
VS CONRADVS Baumgärtner,
ONOLDINVS.
EM OCTOBR. M D C XCVII.

VITEMBERGÆ,
OFFICINA HAKIANA,
MDCCLIII.

Jena 1697

(10)

